

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 4 – 5 marca 2015 r.
na kierunku *architektura i urbanistyka*
prowadzonym w
Sopockiej Szkole Wyższej
na poziomie studiów pierwszego stopnia
o profilu ogólnoakademickim
przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej

w składzie

przewodniczący:

dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz – członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. inż. arch. Marzanna Jagiełło – ekspert PKA

prof. dr hab. inż. Marek Witkowski – ekspert PKA

mgr Agnieszka Zagórska – ekspert ds. formalno-prawnych PKA

Piotr Kulczycki – ekspert studencki

Krótką informacja o wizytacji

Ocena programowa na kierunku *architektura i urbanistyka* prowadzonym w Sopockiej Szkole Wyższej, na poziomie studiów pierwszego stopnia, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej, w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów na tej Uczelni odbyła się po raz pierwszy.

Informacja o wizytacji ZO PKA została uprzednio przekazana do wiadomości J.M. Rektor Sopockiej Szkoły Wyższej, przez Biuro PKA (pismo: Nr BPKA/ZT/410/75/14). Wizytację przeprowadzono na podstawie art. 48a ust. 3 *Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)*, zgodnie ramowym planem wizytacji przesłanym Uczelni.

Członkowie Zespołu Oceniającego PKA, przed przystąpieniem do wizytacji, zapoznali się z *Raportem Samooceny (RS)*. Potwierdzili ustalony uprzednio podział zadań realizowanych przez poszczególnych członków zespołu - ekspertów merytorycznych. Przedyskutowano zapytania i wątpliwości związane z lekturą *RS* oraz sformułowano zagadnienia do omówienia i sprawdzenia podczas wizytacji.

W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek. Analizował dokumenty zgromadzone na potrzeby wizytacji, dotyczące: aspektów formalno-prawnych prowadzenia kształcenia, funkcjonowania administracji Uczelni, realizacji koncepcji kształcenia, programów studiów oraz zakładanych i osiągniętych efektów kształcenia, realizacji wybranych prac okresowych i dyplomowych, aktywności naukowej jednostki, kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia, w tym kadry zaliczanej do minimum kadrowego, organizacji praktyk studenckich, bazy dydaktycznej, w tym biblioteki, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i jego działania na rzecz doskonalenia programu nauczania.

Członkowie Zespołu przeprowadzili również hospitację zajęć dydaktycznych, odbyli wspólnie spotkania z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku i ze studentami oraz spotkania z osobami odpowiadającymi kompetencyjnie za ww. aspekty, będące przedmiotem oceny. Przeanalizowali też dogłębnie wybrane losowo prace okresowe i dyplomowe.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. **Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.**

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Misją Sopotckiej Szkoły Wyższej jest *„kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów na poziomie wyższym, posiadających zarówno wiedzę ogólną jak i specjalistyczną, a także umiejętności praktyczne, pozwalające znaleźć atrakcyjną pracę w różnych sferach życia gospodarczego w kraju i za granicą”*. Strategię Uczelni na lata 2010–2015 przyjęto *Uchwałą Senatu nr 3 z dnia 17 marca 2010r.*

Zasadami, którymi kieruje się Uczelnia w realizacji ww. misji, jest (cyt.):

- *„profesjonalizm w nauczaniu i organizacji toku studiów,*
- *kształtowanie wysokiej kultury etycznej i kreatywnej osobowości studenta, zdolnego uzyskać przewagę konkurencyjną na coraz bardziej wymagającym rynku pracy,*
- *tworzenie solidnych podstaw materialnych uczelni oraz dostosowanie warunków kształcenia do potrzeb realizowanych zadań,*
- *partnerstwo w stosunkach ze studentami, które wyrażają się w szanowaniu ich opinii, uwag i życzeń,*
- *promowanie i nagradzanie najlepszych studentów, wspieranie materialne studentów”*.

Misję Uczelni podbudowuje i uzasadnia sformułowana przez Nią wizja. Jest nią mianowicie *„sprawne i efektywne zarządzanie (...), które powinno doprowadzić do uzyskania, w zaplanowanym czasie, zakładanych mierzalnych efektów jej działania”*. Ma być zrealizowane w 5 sferach akademickiego życia, a mianowicie:

— w obszarze kształcenia – w którym zakłada się reformy organizacji i programów studiów (z jego elastycznym dostosowaniem do szybko zmieniających się potrzeb oraz utworzeniem nowych kierunków studiów, w tym studiów magisterskich), umożliwiające przyszłym absolwentom zależenie swojego miejsca na rynku pracy;

— w obszarze badań naukowych – w którym zakłada się stworzenie własnego czasopisma naukowego o poziomie spełniającym wymogi punktowanych czasopism krajowych;

— w obszarze infrastruktury dydaktycznej – w którym zakłada się niezbędną modernizację obiektu z jego dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, utworzeniem dodatkowych powierzchni dydaktycznych, w tym pracowni specjalistycznych, a także rozbudowanie platformy e-learningowej dla potrzeb studiów, kursów i szkoleń.

— w obszarze relacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym – w którym zakłada się zacieśnienie współpracy z pracodawcami i absolwentami, w celu ciągłego doskonalenia oferty edukacyjnej, intensyfikacji transferu wiedzy do sektora komercyjnego i instytucji publicznych oraz aktywnej współpracy z samorządami gmin i miast regionu;

— w obszarze finansowania – w którym zakłada się dywersyfikację ryzyka finansowego, poprzez racjonalizację kosztów działalności Uczelni oraz pozyskanie nowych źródeł finansowania w ramach partnerstwa publiczno–prywatnego z biznesem.

Do głównych celów strategicznych Uczelnia zalicza:

— utrzymanie swojej pozycji rankingowej pierwszego miejsca na Pomorzu w rankingu niepublicznych uczelni licencjackich;

— utrzymanie pozytywnej oceny kierunków kształcenia PKA.

Wymaga to realizacji 4 celów szczegółowych, a mianowicie:

— celów badawczych (wzrostu liczby badań naukowych, rozszerzenia współpracy międzynarodowej, nawiązania współpracy naukowej z otoczeniem gospodarczym);

— celów dydaktycznych (wzrostu liczby dobrze wykształconych absolwentów, gotowych do podjęcia pracy lub rozwinięcia własnej działalności gospodarczej, rozszerzenia międzynarodowej wymiany studentów i wykładowców, włączenia w proces dydaktyczny przedsiębiorstw, zapewnienia kontynuacji nauki na drugim stopniu kształcenia, zapewnienie możliwości permanentnego kształcenia poprzez roz-

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

wój oferty studiów podyplomowych, kursów i szkoleń specjalistycznych, poszerzenie oferty kształcenia w języku angielskim, rozbudowanie platformy e-learningowej, poprawę infrastruktury dydaktycznej, otwarcie Uczelni dla kandydatów z krajów Europy Wschodniej);

— celów usługowych (kontynuowanie współpracy ze Stowarzyszeniem Pracodawców Pomorza w zakresie doradztwa, ekspertyz, szkoleń specjalistycznych oraz współpracy z Samorządami Terytorialnymi w zakresie realizacji wspólnych projektów);

— celów kulturotwórczych (rozwój inicjatyw wśród społeczności akademickiej i lokalnej, budowanie postaw prospołecznych i proekologicznych, integrację środowiskową).

Do realizacji celów operacyjnych Uczelnia potrzebuje:

— podniesienia kompetencji kadry kierowniczej w zakresie zarządzania Uczelnią i budowanie programu rozwoju uczelni,

— unowocześnienia modelu zarządzania jakością,

— wdrożenia przyjętego modelu zarządzania.

Uchwałą Rady Wydziału Architektury Nr 1 z dnia 26 lutego 2012r. zatwierdzono *Misję i strategię Wydziału na lata 2010–2015r.* Stanowi ona *Załącznik nr 3 do Uchwały nr 3 Senatu z dnia 17.03.2010r.* Misja ta – jak to wskazuje Uczelnia – została sformułowana w oparciu o *Misję Uczelni*, a kierunki rozwoju Wydziału są zbieżne z jej strategią.

Do głównych celów strategicznych Wydziału zaliczono (wypis z dokumentu):

— prowadzenie kierunków studiów i specjalności oraz innych form kształcenia z dostosowaniem do oczekiwań studentów i słuchaczy oraz potrzeb rynku pracy,

— dostosowanie kierunków studiów do profilu praktycznego,

— utrzymanie pozytywnej oceny akredytacyjnej kierunków kształcenia,

— komercjalizację wiedzy poprzez badania i wdrożenia.

Niemal identycznie jak to uczyniono w przypadku Uczelni ww. główne cele wymagają również realizacji celów szczegółowych, ujmowanych identycznie – choć w innej kolejności – w 4 obszary działania (dydaktyczny, usługowy, kulturotwórczy, badawczy). Treść ich pozostaje tożsama, z wyjątkiem ujętego dodatkowo w celach dydaktycznych Wydziału: „*zapewnienia studentom możliwości odbycia praktyk i staży zawodowych*”.

Niewątpliwie spełnia to kryterium kompatybilności misji, wizji i strategii rozwoju Uczelni i Wydziału, czy jednak jest wystarczające w procesie uszczegółowienia i rozbudowania tychże celów, wynikających z różnego statusu i charakteru realizowanych na Wydziale kierunków, innych potrzeb oraz innych priorytetów i wymagań koniecznych do ich realizacji?

Wśród głównych celów strategicznych Wydziału zawartych w ww. *Misji i strategii Wydziału* przyjętych na lata 2010–2015r. jest dostosowanie kierunków studiów do profilu praktycznego. Tymczasem oceniany kierunek ma nadal profil ogólnoakademicki. Nie dokonano zmian tego stanu, modyfikując i doskonaląc odpowiednio program kształcenia, adekwatnie dla tego profilu i zgodnie z opisem kierunkowych efektów kształcenia określonym w KRK.

Zastanawiające jest przy tym ulokowanie komercjalizacji badań i wdrożeń na końcu ww. hierarchii, tym bardziej, że jak to stwierdzono podczas spotkania z Władzami Uczelni, Wydział już się stara o uzyskanie możliwości kształcenia na II stopniu studiów kierunku *architektura*, a do tego potrzebne jest prowadzenie badań naukowych oraz włączanie w te badania również studentów. Oczekiwać by należało w koncepcji kształcenia raczej działań odwrotnych. Pożądane byłoby skorelowanie koncepcji kształcenia na I stopnia studiów z przyszłym kształceniem na II stopniu tych studiów. Winno to być uwidocznione już w samych zapisach treści przedmiotów (kartach/sylabusach) oraz ich właściwej sekwencji. Program kształcenia zawiera na ocenianym kierunku na przykład pewne elementy innowacyjne w postaci istnienia w nim wybranych przedmiotów (np. projektowania parametrycznego czy projektowania energooszczędnego). Wydaje się jednak, że sformułowane w nich, zakładane efekty kształcenia i ich skala trudności, wykraczają poza przyjęty w standardach zakres, dotycząc bardziej II niż I stopnia studiów (patrz ocena kryterium 2 i 3).

Elementem w znacznym stopniu obniżającym jakość programu kształcenia w aspekcie jego różnorodności jest niewielka wybieralność przedmiotów. Nie daje ona możliwości wyboru przez studenta indywidualnej ścieżki kształcenia i elastycznego kształtowania programu, adekwatnie do osobistych preferencji i zainteresowań studentów. A przecież do głównych celów strategicznych Wydziału zaliczono kształtowanie oferty edukacyjnej z „dostosowaniem do oczekiwań studentów i słuchaczy oraz potrzeb rynku pracy”. To różnorodność treści wybieralnych i możliwość elastycznego kształtowania tej oferty dać może przede wszystkim spełnienie oczekiwań studentów oraz szybsze reagowanie na potrzeby rynku pracy.

W tych ww. aspektach koncepcji kształcenia widoczna jest niekonsekwencja i brak spójności z misją i strategią rozwoju Wydziału.

Pomimo więc stwierdzenia pełnej zgodności misji, wizji i strategii rozwoju Uczelni i Wydziału, założona koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest nie w pełni powiązana z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki. Ich zapis intencji rozmija się z zapisem intencji ujętym w programie kształcenia oraz ich wynikiem jakościowym, dającym się rozpoznać poprzez osiągnięty przez studentów i absolwentów tego kierunku poziom kształcenia. Jest to w konsekwencji widoczne w prowadzonych na Wydziale pracach kursowych i dyplomowych. One kształtują pojęcie o realizacji założonej koncepcji kształcenia. Świadczą o poziomie tego kształcenia i sylwetce absolwenta tego kierunku oraz jego potencjalnej sile działania na rynku pracy architekta.

W konsekwencji więc wynik ten jest znaczący.

- 2) wewnątrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Interesariuszami zewnętrznymi na ocenianym kierunku są przedsiębiorcy z terenu Trójmiasta, zainteresowani współpracą z Uczelnią, w szczególności w zakresie kształcenia studentów. Współpraca ta nie ma jednak charakteru formalnego i odbywa się na zasadzie porozumień (2 porozumienia z 2012r.) w sprawie organizacji praktyk zawodowych. Inne dokumenty, dotyczące współpracy są jeszcze mniej formalne, gdyż 4 listy z lat 2012 i 2013 są listami intencyjnymi, w których strony stwierdzają, że ich celem jest doskonalenie programu kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka*. Mimo zapewnień Wydziału o szerokim uczestnictwie interesariuszy zewnętrznych w procesie konsultacji i opiniowania programu kształcenia przez interesariuszy, brak formalnych sprawozdań z posiedzeń i uchwał nie daje możliwości obiektywnej weryfikacji i potwierdzenia tych informacji.

Jak stwierdza się w *Raporcie Samooceny* program kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka* został opracowany przy uwzględnieniu uwag doświadczonej kadry naukowo-dydaktycznej Wydziału Architektury. Wnioski z zebrań przekazywane są Komisji Programowej (Komisji ds. Planów i Programów Studiów) dla kierunku *architektura i urbanistyka* (szczegółowo opisano to w kryterium 8.2). Jedną z form przepływu informacji i przekazania oczekiwań środowiska pracodawców – architektów, były – jak twierdzi się w *RS* – zorganizowane w 2013 i 2014r. warsztaty programowe z pracodawcami branż związanych z architekturą i budownictwem, które dotyczyły zdefiniowania oczekiwanych kompetencji absolwenta kierunku *architektura i urbanistyka*, jako niezbędnych do podjęcia pracy w tych branżach. W trakcie warsztatów akcentowano praktyczny wymiar kształcenia architekta. Z sugestii pracodawców wynikało, że celowe byłoby przekształcenie profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny, gdyż to absolwentów o takich kwalifikacjach – ich zdaniem – poszukuje się głównie na rynku pracy. Akcentowano również, że obecnie w Polsce północnej nie ma uczelni oferującej studia wyższe o profilu praktycznym na kierunku *architektura i urbanistyka*. Stwierdza się też w *RS*, że wyniki warsztatów – choć zapisu werbalnego tych stwierdzeń nie odnotowano – wykorzystano przy modyfikacji programu kształcenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *architektura i urbanistyka*. Pomimo tych ewidentnych sugestii interesariuszy nie dokonano dotąd zmiany profilu kształcenia.

W *Raporcie Samooceny* stwierdzono również, że w Uczelni organizuje się spotkania z przedstawicielami środowiska architektów i przedsiębiorców (np. Pomorską Okręgową Izbą Architektów,

Gdańskim Klastrem Budowlanym, trójmiejskimi pracowniami architektonicznymi, itd.), na których dyskutuje się na temat dostosowania planów i programów studiów do potrzeb rynku. W tym przypadku również należałoby zadbać, aby spotkania te przybrały bardziej produktywną, zinstytucjonalizowaną formę współpracy i były one trwałym elementem budowania świadomości koniecznego współdziałania i wspólnej polityki edukacyjnej w dziedzinie architektury – kreowania permanentnej dyskusji uczelniano-środowiskowej. Nawet, jeśli będzie to tylko platforma polaryzacji myśli, to będzie przeciwdziałała stagnacji i biurokratyzacji życia akademickiego. Będzie ustanawiała standardy trwałego związku rynku edukacji i rynku pracy.

W *Raporcie Samooceny* oraz z przeprowadzonej wizytacji nie wynika, że spotkania te przyjęły trwałą formę i zapis pisemny ich odbycia się z ich produktywnym wynikiem (np. protokoły, wnioski, opinie etc.).

Brakuje też wyraźnej reprezentacji stowarzyszeń twórczych w dziedzinie architektury i urbanistyki, takich jak oddziały regionalne Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) i Towarzystwa Urbanistów Polskich TUP, szczególnie kompetentnych w tych sprawach, jako interesariuszy zewnętrznych. Merytorycznie mają oni bardzo dużo do powiedzenia na temat koncepcji kształcenia oraz realizowanych i planowanych ich modyfikacji, doskonalących program kształcenia na tym kierunku. One są do tego predysponowane i w tym zakresie mają najwyższe kompetencje i doświadczenie (SARP ponad 100-letnie). Do ich zadań podstawowych należy w szczególności również opiniowanie minimalnych wymagań programowych w zakresie kształcenia zawodowego architektów i urbanistów oraz wnioskowanie w tych sprawach. To ich należy pytać i prosić o opinię w pierwszym rzędzie, razem z przedstawicielami izb zawodowych.

Nie odnotowano tymczasem żadnych analiz wniosków formułowanych przez Stowarzyszenie Architektów Polski SARP, Izbę Architektów Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Urbanistów Polskich dotyczących kluczowych kwalifikacji absolwenta studiów na kierunku *architektura*, niezbędnych do podjęcia praktyki zawodowej. Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy nie przekłada się na zapisy programu studiów. Wielokrotnie wyrażanymi publicznie postulatami środowiska architektów i uchwał podejmowanych w tym zakresie. Nie odnotowano również analiz wyników prowadzonych przez to środowisko badań i ankiet, będących pisemnym wyrazem oczekiwań i postulatów środowisk młodych absolwentów kierunków *architektury i urbanistyki*, w szczególności mających swoje miarodajne ujęcie w ogólnopolskiej „Ankiecie dla absolwentów Wydziałów Architektury dotyczącej badania oceny systemu nauczania oraz praktyki zawodowej po studiach”, przeprowadzonej przez Izbę Architektów Rzeczypospolitej Polskiej i jej Komisję ds. minimum programowych w zakresie kształcenia zawodowego architektów (...).

W *Raporcie Samooceny* stwierdza się, że Komisja Programowa Wydziału podczas spotkań z przedstawicielami studentów i absolwentów zapoznaje się również z ich propozycjami oraz opiniami dotyczącymi kształcenia, metod nauczania i treści programowych. Propozycje dotyczą również relacji między programem kształcenia a zapotrzebowaniem rynku pracy na specjalistów-architektów w określonej dziedzinie zawodowej. Działania tej Komisji stwarzają więc podstawy do wpływania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie programów studiów. Czy jest realne stanowienie i produktywnie wykorzystanie czy tylko zapis intencji lub jedynie formalne wypełnienie oczekiwań – tego nie zdołano jednoznacznie ustalić.

Zgodnie z opinią eksperta ds. studenckich udział studentów jako interesariuszy wewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku należy określić jako niepełny. Bezpośrednie opiniowanie koncepcji kształcenia przez studentów ma miejsce głównie podczas konsultacji z nauczycielami akademickimi. Swoje opinie i uwagi do koncepcji kształcenia studenci mogą również zgłaszać poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału.

Choć obecny kształt programu studiów na wizytowanym kierunku Samorząd Studencki zaakceptował w formie pisemnej opinii w dniu 10.09.2012r., to jednak dotychczasową aktywność przedstawicieli studentów w pracach nad koncepcją kształcenia należy ocenić jako niską. W przedstawionej

dokumentacji aktywność ta jest śladowa. Zachęca się Uczelnię i Jednostkę do podjęcia prób zwiększenia tej aktywności.

Studentom zapewniono udział w części gremiów zajmujących się jakością kształcenia (patrz kryterium 8.2 niniejszego raportu). Brak jest jednak przedstawiciela studentów w Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, powołanej *Zarządzeniem nr 74/2012 z dnia 10.12.2012r.* Zespół Oceniający sugeruje zatem uzupełnienie składu tej komisji o wskazaną przez Samorząd Studencki osobę.

Zatem w konkluzji niniejszej oceny tego kryterium należy stwierdzić, że udział zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, istnieje, lecz w stopniu niepełnym. Zaznacza się on głównie w zakresie organizacji praktyk studenckich (co zresztą jest oczywiste, gdyż Uczelnia przykłada do nich dużą wagę występując z wnioskami o zewnętrzne ich finansowanie ze środków unijnych; trudno jest jednak przewidzieć, co jednak będzie, gdy tego finansowanie zabraknie.)

Udział ten ma też formę nieinstytucjonalną, opierającą się o nieformalną wymianę myśli, a nie o produktywnie wykorzystanie organizowanych spotkań i debat w postaci wniosków i opinii, werbalnie ujmowanych w zapis tekstowy i później wykorzystywanych przy dokonywaniu zmian doskonalących realizowaną koncepcję kształcenia.

Program kształcenia mimo, że zawiera elementy innowacyjne w postaci np. projektowania parametrycznego lub projektowania energooszczędnego, wykracza poza poziom kształcenia na I stopniu studiów. Elementem w znacznym stopniu obniżającym jakość programu kształcenia jest niewielka wybieralność przedmiotów. Program kształcenia nie daje możliwości wyboru przez studenta indywidualnej, właściwej dla jego potrzeb, ścieżki kształcenia.

Komentarz:

- *Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki.*
- *Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju.*
- *Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania.*

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego².....znacząco
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Występuje pełna zgodność misji, wizji i strategii rozwoju Uczelni i Wydziału. Są to dokumenty kompatybilne, niemal identyczne.

Koncepcja kształcenia nawiązuje jednak w sposób niepełny do misji i strategii Uczelni i Wydziału.

Zakładane w tych dokumentach dostosowanie kierunku studiów do profilu praktycznego nie zostało podjęte.

Program kształcenia zawiera pewne elementy innowacyjne w postaci istnienia wybranych przedmiotów ale wykraczają one swą skalą trudności poza przyjęty w standardach zakres nauczania na I stopniu studiów. Winien być on raczej składnikiem oferty programowej nauczania na II stopniu studiów.

Elementem obniżającym jakość programu kształcenia jest niewielka wybieralność przedmiotów, która nie daje możliwości wyboru indywidualnej ścieżki kształcenia i elastycznego kształtowania programu, a w konsekwencji spełnienia oczekiwań studentów oraz szybszego reagowania na potrzeby rynku pracy.

2.

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w pewnym stopniu w procesie kształtowania i doskonalenia koncepcji kształcenia. Brak jest jednak dowodów na bezpośredni, zinstytucjonalizowany, trwały i permanentny ich udział w tym procesie.

Brakuje - jako interesariuszy zewnętrznych - reprezentatywnych środowisk stowarzyszeniowych architektów i urbanistów, kompetentnych w sprawach edukacji architektonicznej.

Pomimo licznych sugestii interesariuszy nie dokonano dotąd zmiany profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny.

Udział studentów, jako interesariuszy wewnętrznych, należy określić jako niepełny, a ich dotychczasową aktywność w pracach nad koncepcją kształcenia należy ocenić jako niską. W przedstawionej dokumentacji jest ona śladowa.

Zachęca się do podjęcia prób zwiększenia aktywności współdziałania Uczelni i Jednostki z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi i nadania tej współpracy podstawy trwałej i permanentnej.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

A/ występuje zgodność założonych kierunkowych i specjalnościowych oraz przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku;

Programy kształcenia zostały przyjęte *Uchwałą Nr 1/ Senatu SSW z dnia 18 października 2012r.* w sprawie programów kształcenia na kierunkach: *architektura wnętrz, architektura urbanistyka i architektura krajobrazu* i obowiązują od roku akademickiego 2012/2013. Brak jest informacji o uchwałach dotyczących modyfikacji programu kształcenia w latach następnych.

Efekty kierunkowe zostały dla kierunku *architektura i urbanistyka* sformułowane w miarę w jasny i zrozumiały sposób, są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji - z wzorcowymi efektami kształcenia wymaganymi dla profilu ogólnoakademickiego studiów I stopnia, studiów inżynierskich w obszarze nauki technicznych.

Dla kierunku określono prawidłowo obszary, dziedziny i dyscypliny kształcenia mianowicie:
— obszar nauk *technicznych*, dziedzina *nauk technicznych*, dyscyplina *architektura i urbanistyka*
— obszar *sztuki*, dziedzina *sztuk plastycznych*, dyscyplina *sztuki piękne*

Do obszaru *nauk technicznych* przypisano 91% efektów kształcenia, a do obszaru *sztuki* 9% efektów kształcenia.

W tabelach przedstawiono powiązania między sformułowanymi przez Wydział kierunkowymi efektami kształcenia z efektami obszarowymi:

— w zakresie wiedzy: 16 efektów sformułowanych na kierunku *architektura i urbanistyka* SSW powiązано w skali 3 stopniowej z 12 efektami w zakresie wiedzy z efektami z obszaru nauk technicznych i efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich;

— w zakresie umiejętności: 19 efektów sformułowanych na kierunku *architektura i urbanistyka* SSW powiązano w skali 3 stopniowej z 13 efektami w zakresie umiejętności z obszaru nauk technicznych i efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich;

— dodatkowo w zakresie umiejętności: 19 efektów sformułowanych na kierunku *architektura i urbanistyka* SSW powiązano w skali 3 stopniowej z 5 efektami w zakresie umiejętności z zakresu uzyskania kompetencji inżynierskich

— w zakresie kompetencji społecznych: 7 efektów sformułowanych na kierunku *architektura i urbanistyka* SSW kompetencji społecznych powiązano w skali 3 stopniowej z 7 efektami w zakresie kompetencji społecznych z zakresu uzyskania kompetencji inżynierskich.

Ponadto przedstawiono w tabelach powiązania efektów kierunkowych z efektami obszarowymi w zakresie sztuki:

— w zakresie wiedzy 3 efekty kierunkowe powiązano z 3 efektami z obszaru *sztuki*

— w zakresie umiejętności 3 efekty kierunkowe powiązano z 5 efektami z obszaru *sztuki*

— w zakresie kompetencji społecznych 3 efekty kierunkowe powiązano z 3 efektami obszarowymi w zakresie *sztuki*.

Ponadto powiązano efekty kształcenia na kierunku (z zakresu wiedzy - 17 efektów, umiejętności - 19 efektów i kompetencji społecznych - 7 efektów) ze wszystkimi przedmiotami z programu studiów w liczbie 63.

Należy stwierdzić, że na kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* występuje 100% pokrycie kierunkowych efektów kształcenia z obszarowymi efektami kształcenia z obszaru *nauki techniczne* oraz prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Z obszaru *sztuki* i dziedziny *sztuki* plastyczne pokrycie efektów kształcenia odpowiada całkowicie kierunkowym efektom kształcenia dla ograniczonego zakresu kształcenia z tego obszaru nauki.

Realizowany na Wydziale program kształcenia i jego efekty odpowiadają również wymaganiom stawianym dla kierunku architektura w standardach kształcenia (*Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury*). Występuje tutaj w 100% realizacja zakładanych kierunkowych efektów kształcenia, co potwierdza przedstawiona tabela dotycząca Programu Kształcenia umieszczona w załączniku do Raportu Samooceny.

Należy jednak podkreślić, że standardy kształcenia określają zarówno profil ogólnoakademicki jak i praktyczny. W wypadku profilu ogólnoakademickiego, jaki jest przypisany ocenianemu kierunkowi, wymagania w pewnych modułach wiedzy się poszerzają. Dotyczy to głównie przedmiotów z grupy treści kształcenia ogólnego, podstawowych i niektórych kierunkowych.

B/ spójność kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia;

Powiązanie celów i efektów kształcenia w formie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, na poziomie kierunku, modułów i przedmiotów, pozwala na stwierdzenie, że tworzą one w miarę spójną koncepcję kształcenia zgodną z Krajowymi Ramami Kwalifikacji.

Efekty modułowe i tabele wiążące modułowe efekty kształcenia z efektami kierunkowymi zawarte są w kartach przedmiotów. Tu także zapisano cele przedmiotu.

Wątpliwości budzą nazbyt rozbudowane powiązania między przedmiotami a przypisywanymi im kierunkowymi efektami kształcenia, co może prowadzić do rozmiłowania się z sylabusami przedmiotów; np. przypisywanie umiejętności znajomości języka nowożytnego kursowi projektowania komutacyjnego, kiedy sylabus przedmiotu zawiera tylko literaturę podstawową i uzupełniającą w języku angielskim, jest nieporozumieniem, ze względu na przyporządkowaną językowi wybieralność (co ma bowiem zrobić student, który zna tylko język np. hiszpański). Należałoby ponownie zweryfikować wzajemne powiązania stosując zasadę umiaru i przede wszystkim zdrowego rozsądku.

C/ możliwość osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów);

Osiągnięcie kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia jest możliwe poprzez realizację opisanych w kartach przedmiotów celów i szczegółowych efektów kształcenia dla przedmiotów i modułów kształcenia.

Mankamentem opisanych w kartach przedmiotów szczegółowych efektów kształcenia jest ich powtarzanie się w kartach przedmiotów: np. dotyczy to przedmiotów z projektowania architektonicznego i urbanistycznego, a także kursów dotyczących przygotowania pracy dyplomowej. We wszystkich kartach przedmiotu brak jest macierzy powiązań między efektami szczegółowymi kształcenia a efektami kierunkowymi, co jest istotnym utrudnieniem do weryfikacji osiąganych efektów kierunkowych poprzez efekty szczegółowe.

Istotnym elementem realizacji zakładanych efektów kierunkowych są praktyki zawodowe. W opisach praktyk w karcie przedmiotu: Praktyka studencka brak jest powiązań między określonymi przedmiotowymi efektami kształcenia i kierunkowymi efektami kształcenia (brak macierzy), co uniemożliwia bezpośrednią weryfikację tych efektów na poziomie kierunku.

D/ dostępność opisu założonych efektów kształcenia (czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany).

Zarówno programy studiów, jak i kierunkowe efekty kształcenia, są publikowane na stronach internetowych SSW w platformie *Ilias*, dostępnej niestety tylko dla pracowników i studentów SSW.

Sylabusy są wywieszane na tablicach ogłoszeniowych na korytarzach, a nauczyciele akademicy na początku każdego cyklu zajęć informują studentów o programie przedmiotu.

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Komisja na podstawie przedłożonych materiałów stwierdza, że kierunkowe efekty kształcenia zostały sformułowane w miarę jasny i zrozumiały sposób, zgodny z *Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego* oraz z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury*. W opinii studentów efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku zostały określone w sposób zrozumiały i przejrzysty. Użyte w ich opisach sformułowania językowe są zgodne ze sformułowaniami, jakie powinny być używane w poszczególnych kategoriach efektów kształcenia. Jednocześnie użyte sformułowania merytoryczne są precyzyjne i pozwalają zrozumieć zarówno specyfikę kierunku, jak i unikalność oferty edukacyjnej Jednostki.

Podczas spotkania z Zespół Oceniającym studenci wykazali się znajomością kierunkowych efektów kształcenia.

ZO dostrzega jednak pewne niedoskonałości przedstawionych efektów kształcenia, a mianowicie:

- w kartach przedmiotów efekty przedmiotowe kształcenia nie są powiązane z ich z efektami kierunkowymi w formie macierzy,

- nadmiernie rozbudowane powiązania między przedmiotami a kierunkowymi efektami kształcenia co skutkuje tym, że w zasadzie większość przedmiotów realizuje po kilka efektów kształcenia,

- niezrozumiałe jest również stosowanie wartości „+” przy spełnieniu efektów kierunkowych - nie może przedmiot spełniać efektów w połowie albo w 1/3 bo nie wiadomo co to oznacza; zaleca się ponowne przemyślenie powiązań i ich redukcję do tych, które całkowicie spełniają dany efekt kształcenia.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Na system oceny efektów kształcenia mają wpływ procedury dotyczące informowania studentów w zakresie zasad oceniania. W celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia Regulaminu studiów. Warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń są podawane do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli, w celu monitorowania poprawności procesu oceniania. Podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje.

Zasady dotyczące oceniania studentów są określone formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć pracowników jednostek organizacyjnych Wydziału. Warunkiem jego zaliczenia jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w Regulaminie, tj. m.in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów.

Celem systemu oceniania jest: diagnozowanie i monitorowanie postępów studenta, sprawiedliwe jego ocenianie, wspieranie jego rozwoju przez ewaluację jego osiągnięć, informowanie o poziomie jego osiągnięć dydaktycznych i postępach, pomoc w samodzielnym planowaniu jego rozwoju, motywowanie do dalszej pracy, wykorzystanie przez nauczyciela wyników jego osiągnięć do planowania pracy dydaktycznej, dostarczanie informacji o postępach i trudnościach w nauce.

Zasady dyplomowania obowiązujące na Wydziale określa *Regulamin Studiów* oraz *Uchwała Rady Wydziału Nr 2 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia nowych zasad dyplomowania*. Proces dyplomowania został całościowo opisany w *Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia (Zarządzenie Rektora Nr 64/2011 z dnia 2 stycznia 2011 r. wraz z późniejszymi zmianami)*. Powyższe materiały zawierają przyjęte w Uczelni kryteria przygotowania oraz oceny prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego. Ukończenie studiów następuje z dniem zdania egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy obejmuje obronę przygotowanej pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu z wiedzy zdobytej w trakcie studiów. Wykonanie pracy dyplomowej nadzorowane jest przez kierującego pracą promotora.

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka* poddano 10 akt osobowych absolwentów, z których wynika, że:

- protokoły egzaminacyjne – prowadzone są zgodnie z przepisami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188)*;
- karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem;
- dyplomy i suplementy – sporządzane są zgodnie z przepisami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167)*.

Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Podstawowym aktem wewnętrznym w SSW, opisującym sposób weryfikacji i oceny efektów kształcenia, jest *Regulamin Studiów w SSW*, a także *Uczelniana Księga Jakości Kształcenia*. Zgodnie z § 22 ust. 1 *Regulaminu Studiów* okresem zaliczeniowym jest semestr. Zgodnie z § 25 ust. 2 *Regulaminu Studiów* w Uczelni obowiązują zasady zaliczania semestru w systemie punktowym (ECTS). Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie wszystkich punktów oraz spełnienie wymagań określonych planem studiów. Punkty są przyporządkowane przedmiotom a nie poszczególnym formom zajęć z tych przedmiotów. Również praktykom studenckim są przypisane punkty ECTS (10 ECTS).

Wszystkie formy zajęć przewidziane planem studiów podlegają zaliczeniu na ocenę. Zgodnie z *Regulaminem studiów* (§ 22 ust.6) w Uczelni obowiązuje 6-stopniowa skala ocen: od oceny „niedostatecznej” (2,0), do oceny „bardzo dobrej” (5,0).

Student ma prawo do uzyskania informacji od osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w zakresie warunków uzyskania zaliczenia zajęć, formy i terminów przeprowadzenia egzaminów.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia dla każdego przedmiotu podane są w sylabusach. W kartach przedmiotów określa się sposoby sprawdzenia osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Najczęściej wymienia się tutaj takie sposoby jak:

— w zakresie wiedzy: egzamin ustny, egzamin pisemny, egzamin testowy, udział w zajęciach, sprawozdanie, kolokwium, aktywność na zajęciach, ocena prezentacji, ocena efektu kształcenia w zakresie wiedzy przy pomocy obszarowego efektu kształcenia;

— w zakresie umiejętności: prace indywidualne i zespołowe, zadania praktyczne, udział w zajęciach, przygotowanie do konsultacji, realizacja zadań, ocena wykonanego projektu, współpraca w grupie, ocena efektu kształcenia w zakresie umiejętności przy pomocy obszarowego efektu kształcenia;

— w zakresie kompetencji społecznych: aktywność na zajęciach, umiejętność konsultacji.

Mankamentem metody sprawdzenia i oceny osiągania efektów opisanych w sylabusach jest brak w wielu kartach przedmiotów określenia sposobu obliczania oceny końcowej / podsumowującej, wystawianej z ocen formujących-cząstkowych (np. procentowego udziału poszczególnych składników w ocenie końcowej). Ten brak dyskwalifikuje metodykę oceny poszczególnych efektów kształcenia i czyni ją nieobiektywną.

Zaliczenia zajęć dydaktycznych dokonują nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia lub koordynator przedmiotu. Za niezaliczenie przedmiotu uznaje się ocenę niedostateczną. Wszystkie formy zajęć składające się na każdy przedmiot wyodrębniony w planie studiów danego semestru podlegają łącznej ocenie.

Należy zwrócić uwagę, że w załączonych do *Raportu Samooceny* sylabusach brak jest informacji o tym, że różne formy zajęć realizowane są w systemie blokowym kursu, zaliczanym na jedną ocenę końcową. Tego typu formuła zaliczania przedmiotów jest mało elastyczna, utrudnia wybieralność przedmiotów i niepotrzebnie zwiększa liczbę godzin w przypadku ich powtarzania.

Plan studiów, wg *Regulaminu Studiów*, nie może przewidywać w semestrze więcej niż 5 egzaminów, a w ciągu roku nie więcej niż 9 egzaminów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uprzednie zaliczenie wszystkich form zajęć w ramach danego przedmiotu.

Uczelniana Księga Jakości Kształcenia przewiduje ustalenia harmonogramu egzaminów (bez przedstawiciela studentów), jego ogłoszenie na tablicy ogłoszeń i na platformie internetowej *Ilias*. Brak jest informacji w zakresie koordynacji terminów zaliczeń i egzaminów pomiędzy prowadzącymi zajęcia i egzaminami, podczas sesji egzaminacyjnej.

Egzamin przeprowadza egzaminator, który jest nauczycielem akademickim prowadzącym wykład lub osoba wskazana przez kierownika katedry, realizującej dany przedmiot. Wyniki z poszczególnych egzaminów podawane są do wiadomości studentów w jednej z wybranych przez nauczyciela akademickiego form: ustnej, pisemnej lub elektronicznej z zachowaniem przepisów wynikających z *Ustawy o ochronie danych osobowych*.

Weryfikacja efektów kształcenia dokonuje się również poprzez praktyki zawodowe: praktykę budowlaną (4 tygodnie), praktykę inwentaryzacyjną (2 tygodnie) i praktykę przed dyplomową (4 tygodnie). Praktyki mogą być realizowane w czasie wolnym od zajęć, zarówno w czasie przerw międzysemestralnych, jak i w trakcie semestru w czasie wolnym. Zaliczenia praktyki na ocenę dokonuje Dziekan lub wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki na podstawie udokumentowanego w *Raporcie z praktyki* przebiegu praktyki i realizacji programu praktyki, a także dostarczenia opracowań związanych z poszczególnymi etapami praktyki. Niezaliczenie praktyk zawodowych traktowane jak niezaliczenie przedmiotu. Dokumentację dotyczącą praktyk stanowiącą podstawę ich zaliczenia stanowią: *Dziennik Praktyk* wraz z oceną zakładowego opiekuna praktyk oraz *Raport z praktyki*. Student prowadzi na bieżąco dokumentację w *Dzienniku praktyk*, w postaci całotygodniowych zapisów czynności wykonywanych podczas niej, potwierdzoną podpisem zakładowego opiekuna praktyki lub przedstawiciela firmy przyjmującej studenta na tę praktykę. Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie praktyki oraz przedłożenie przez studenta opiekunowi praktyk dokumentacji

potwierdzającej jej odbycie: dziennik praktyk, świadectwo odbycia praktyki oraz siatka oceny praktyki. Weryfikacja osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia następuje na podstawie przedłożonej dokumentacji praktyk z uwzględnieniem zawartych w niej treści.

Kolejnym sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest proces dyplomowania. Proces dyplomowania na kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* przebiega zgodnie z zasadami określonymi w *Regulaminie studiów* oraz w *Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia*. Z procesem dyplomowania związane są w programie studiów bezpośrednio następujące przedmioty: projektowanie przeddyplomowe, projektowanie dyplomowe, seminarium inżynierskie i konsultacje specjalistyczne, a także projektowanie specjalistyczne.

Procedury określone w poprzednio wymienionych dokumentach określają sposób wyboru tematu, wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora, wymagania stawiane wykonującemu projekt dyplomowy, sposób powoływania promotora, składania prac dyplomowych i dokonywania ich recenzji oraz sposób organizacji egzaminu dyplomowego.

Zakres tematyczny prac dyplomowych jest zgłaszany przez uprawnionych nauczycieli akademickich, zatwierdzany przez Dziekana i podawany w systemie e-learning *Ilias* do wiadomości studentom. Studenci dokonują wyboru zakresu tematycznego pracy dyplomowej i zapisują się w dziekanacie na odpowiednie seminarium. Ostateczną decyzję o udziale studenta w wybranym przez niego seminarium podejmuje Dziekan. Podstawowym kryterium uczestnictwa w seminarium jest średnia ocen z dotychczasowego cyklu studiów. Prace dyplomowe muszą być przygotowywane według wymogów merytorycznych i formalnych podanych w *Regulaminie studiów* i określonych w *Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia*. Wymagania te dotyczą zarówno części opisowej jak i graficznej „inżynierskiej pracy dyplomowej”. Według definicji przyznawania tytułu zawodowego inżyniera, w procedurze dyplomowania charakteryzuje się pracą dyplomową, jako wykazanie umiejętności rozwiązywania zadań inżynierskich, wykazanie umiejętności wykorzystania współczesnych narzędzi działania inżynierskiego, w tym technik komputerowych oraz umiejętność ścisłego powiązanie pracy badawczej z praktyką inżynierską.

Rozwiązania zawarte w ramach wskazanych procedur, a szczególności układ chronologiczny wydania szczegółowych tematów prac dyplomowych budzi wątpliwości i może nie zapewniać prawidłowego przebiegu procesu dyplomowania. W karcie przedmiotu „Seminarium inżynierskie i konsultacje specjalistyczne” jest zawarta informacja w treści przedmiotu, że pod koniec seminarium następuje „omówienie i wydanie tematów projektowych do projektu dyplomowego”. Biorąc pod uwagę to, że w poprzednim semestrze student bierze udział w przedmiocie „Projektowanie przeddyplomowe”, a równolegle do seminarium jest prowadzony przedmiot „Projektowanie dyplomowe”, to termin wydania tematów dyplomowych jest nieadekwatny do potrzeb i nie pozwala na właściwy przebieg procesu dyplomowania.

Skala odsiewu jest zróżnicowana, zależna od roku i rodzaju studiów. Największy odsiew na studiach stacjonarnych ma miejsce po drugim roku (51%) i maleje na trzecim roku studiów (36%). Na studiach niestacjonarnych po trzecim roku wynosi 38,3%, a po drugim roku 36,4%. Najmniejszy odsiew zarówno dla stacjonarnych jak i niestacjonarnych zaobserwowano po pierwszym roku studiów.

Podane w *Raporcie Samooceny* przyczyny takiego stanu rzeczy, a mianowicie: „rezygnacja ze studiów, brak zaliczenia semestru, trudność w pogodzeniu nauki z pracą”, przenoszenie się studentów na uczelnie publiczne zdają się wystarczająco jasno wyjaśniać to zjawisko.

Dostępność informacji dotyczących efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów jest pełna, ale tylko dla studentów i pracowników Wydziału.

Zdaniem studentów obowiązujący w Jednostce system oceny efektów kształcenia jest przejrzysty i zrozumiały. Specyfika kształcenia na kierunku, wymuszająca stałą prezentację pracy studentów w formie przedstawianych projektów, zapewnia stałą możliwość oceny osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Oprócz tego w Jednostce działa system oceny prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Powszechność dostępu do systemu realizowana jest poprzez obowiązek publikowania przez nauczycieli sposobu weryfikacji efektów kształcenia w sylabusach.

Podczas spotkania z ZO, studenci wizytowanego kierunku stwierdzili, że w trakcie zajęć są w stanie osiągnąć efekty, które Jednostka przedstawia jako docelowe. Zdaniem studentów formy egzaminów i testów są właściwie dobrane i sprawdzają efekty kształcenia we wszystkich trzech kategoriach, czyli wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zespół Oceniający po zapoznaniu się z pracami okresowymi oraz pracami dyplomowymi nie potwierdza w pełni pozytywnej oceny studentów, co wykazano wyżej oraz w syntetycznej ocenie opisowej. Studenci wskazali, że są zaznajomieni z większością sylabusów, dzięki ich pełnej dostępności. Zasady weryfikacji efektów kształcenia są im dodatkowo przedstawiane przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach w semestrze.

Uwagi do procesu dyplomowania

Przebieg procesu dyplomowania, oparty jest na procedurach, które nie są spójne i budzą liczne zastrzeżenia wymienione w p. 3. Istotnym problemem jest brak procedur rozdziału dyplomantów pomiędzy promotorów oraz zbytne przeciążenie niektórych promotorów ilością dyplomantów.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminu dyplomowego powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi: przewodniczący, promotor pracy i recenzent. Student na egzaminie dyplomowym dokonuje prezentacji pracy oraz odpowiada na pytania zadawane przez członków Komisji.

Zarówno *Regulamin Studiów* jak i *Uczelniana Księga Jakości Kształcenia* nie wspominają o zakresie egzaminu dyplomowego. Mankamentem procedury egzaminu dyplomowego jest brak formalnego zapisu pytań i odpowiedzi egzaminacyjnych, które powinny obejmować cały materiał programu nauczania. Brak rozróżnienia między oceną prezentacji projektu dyplomowego i oceną z ogólnej wiedzy z całości programu nauczania jest poważnym mankamentem procedury dyplomowania i nie odzwierciedla poziomu przyswojenia tej wiedzy przez dyplomanta. Pytania zadawane podczas egzaminu dyplomowego powinny być przekrojowe i problemowe, sprawdzające wiedzę i umiejętności studenta z całego toku studiów, a nie jedynie z zakresu problematyki dyplomu.

Mankamentem procedury dyplomowania jest również skład Komisji egzaminu dyplomowego, który nie zapewnia pełnego obiektywizmu oceny prezentacji pracy przez dyplomanta. Nie powinno się łączyć funkcji promotora pracy z funkcją egzaminatora zadającego i oceniającego odpowiedzi na pytania. Nie można być bowiem sędzią we własnej sprawie.

Podczas wizytacji stwierdzono, że oceny za prace dyplomowe są bardzo często zawyżane i są nieadekwatne do poziomu prac. Prace otrzymują bardzo dobre oceny, a są niekiedy średniej lub słabej jakości. Zawodzi tutaj przyjęty system weryfikacji efektów kształcenia. Prawdopodobną przyczyną jest niewłaściwy skład Komisji Dyplomowej oceniającej projekt. Stwarza to możliwość nierównej, późniejszej kwalifikacji absolwentów na uczelnie realizujące studia II stopnia i generuje zjawisko „spychania” studentów o wyższym poziomie wiedzy i umiejętności, ocenianych adekwatnie do tego poziomu, na niższe pozycje listy rankingowej tworzonej podczas rekrutacji na ten stopień studiów.

Przegląd wybranych losowo prac dyplomowych (w sumie 15.) pozwala stwierdzić, że ich tematy są zazwyczaj dobrze dobrane do poziomu i zakresu, jakim powinien odznaczać się dyplom inżynierski. Zwracają jednak uwagę dość częste przypadki zawyżania ocen (zwłaszcza promotora, czasem także recenzenta) nieadekwatnie do poziomu pracy.

W procedurach nie wspomina się o tym, czy pisemne części prac dyplomowych sprawdzane są w systemie antyplagiatowym.

3) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Dzięki wprowadzeniu systemu monitorowania losów karier zawodowych absolwentów, Wydział otrzymuje informacje wykorzystywane – jak stwierdzono – do modyfikowania programów kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy. Ich efektem są zmiany w tym programie, między innymi położenie

większego nacisku na praktyczność kształcenia architekta. Pomimo tego jednak zmiana profilu kształcenie nie nastąpiła.

Badaniem losów zawodowych absolwentów zajmuje się uczelniane Biuro Karier. Pomimo zmian legislacyjnych, zdejmujących z uczelni obowiązek monitorowania losów zawodowych absolwenta, SSW zdecydowała się go utrzymać.

Badanie przeprowadza się za pomocą elektronicznej Ankiety Badania Losów Zawodowych Absolwentów, która jest udostępniona osobom, które w momencie ukończenia studiów wyrażą chęć udziału w badaniu na karcie obiegowej. Wzór ankiety znajduje się w załączniku do procedury P-SSW-7-1, będącej częścią Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Około 100% procent absolwentów (w skali uczelni, ale również na wizytowanym kierunku) udziela zgody na udział w badaniu. Zwrotność ankiet jest w tej chwili jednak niemożliwa do określenia, gdyż pierwsze badanie zostanie przeprowadzone w roku 2016.

Ankieta ma na celu poznanie losów zawodowych absolwentów SSW. Badanie odbywa się w sześć miesięcy, 3 i 5 lat po obronie pracy magisterskiej (według wymogów sprzed nowelizacji Ustawy). Dziewięć pytań, znajdujących się w kwestionariuszu, dotyczy aktualnej sytuacji zawodowej, oceny wiedzy i umiejętności nabytych podczas studiów i chęci kontynuacji nauki.

Po przeprowadzonym badaniu, Dziekan ma przedstawiać na posiedzeniu Rady Wydziału sprawozdanie z tego badania i wnioski z niego wypływające.

Komentarz:

- *Ocena zgodności założonych kierunkowych i specjalnościowych oraz przedmiotowych/ modułowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku;*
- *Ocena spójności kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia. W przypadku profilu praktycznego ocena obejmuje stopień uwzględnienia wymagań rynku pracy i organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia, a w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego – wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy³, z którego kierunek się wywodzi;*
- *Ocena możliwości osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów).*
- *Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia (czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany).*
- *Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny.*
- *Ocena czy jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów i czy system ten jest powszechnie dostępny, Ocena czy system obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, a także czy wymagania są wystandaryzowane. Ocena uwzględnia również przyczyny i skalę odsiewu oraz stopień dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość ocena czy weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia prowadzona jest na bieżąco tj. co najmniej z równą częstotliwością jak na studiach prowadzonych w uczelni w sposób tradycyjny i pozwa-*

³ użyte określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, stopień i tytuł naukowy, działalność naukowo-badawcza, dorobek naukowy, oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki, dyscypliny artystyczne, stopień i tytuł w zakresie sztuki, oraz działalność artystyczną i dorobek artystyczny.

la na ich porównanie z zakładanymi efektami kształcenia, oraz czy zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia dydaktyczne z przedmiotu są prowadzone w siedzibie uczelni .

- Ocena monitorowania przez jednostkę karier absolwentów na rynku pracy oraz wykorzystania uzyskanych wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia. procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie.
- W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Zespół Oceniający miał szereg zastrzeżeń analizując prace etapowe. Zastrzeżenia dotyczyły nieprecyzyjnych definicji, oznaczeń, umiejscowienia przedmiotów w planie studiów oraz nieprecyzyjnych wymagań egzaminacyjnych.

W wylosowanych pracach dyplomowych dopatrzono się wielu uchybień. Kilka prac nie kwalifikowało się do spełnienia warunków, jakim powinny podlegać prace dyplomowe, a niektóre wręcz nie powinny być dopuszczone do obrony. Choć kilka prac było dobrych, a nawet bardzo dobrych, średni poziom był przeciętny. Występowały wielokrotne przypadki zawyżania ocen.

Prace nie podejmowały i nie rozwiązywały istotnych problemów inżynierskich. Również metodologia realizacji pracy była na dość niskim poziomie.

W przebadanych pracach brakuje wyraźnie określonych założeń metodologicznych (zdefiniowania problemów badawczo-projektowych, celów, tez i metod badań).

Podejmowane analizy są niejednokrotnie dość oczywiste, a czasami banalne. Bazują głównie na opracowaniach innych autorów (czasami bez podania źródeł) i bez własnego, kreatywnego wkładu intelektualnego. Brakuje analiz różnorodnych rozwiązań projektowych z ich typologią i wartościowaniem, stanowiących kontekst dla podejmowanych działań projektowych. Analizy te rzadko kończą się też konkretnymi wytycznymi projektowymi i wnioskami.

Wniosek:

Pozom prac należy zdecydowanie podnieść. Należy dążyć do zintensyfikowania metodycznych działań na seminariach, w ścisłym powiązaniu z praktyką inżynierską.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴..... znacząca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Występuje zgodność założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i standardami kształcenia sformułowanymi dla kierunku *architektura*. Deklarowana koncepcja rozwoju kierunku zmierzała w stronę profilu praktycznego, co jednak nie uzyskało swojego spełnienia w modyfikacji i doskonaleniu programu kształcenia na tym kierunku, w celu przekształcenia go w kierunek o profilu praktycznym.

2.

Studenci są w pełni zaznajomieni z efektami kształcenia dla kierunku i są one, według ich opinii, dla nich zrozumiałe.

Według oceny ZO efekty kierunkowe zostały sformułowane w miarę jasny i zrozumiały sposób. Można je zweryfikować na podstawie efektów przedmiotowych/modułowych, chociaż należy zauważyć brak w kartach przedmiotów macierzy powiązań między przedmiotowymi a kierunkowymi efektami kształcenia. Należy te braki usunąć. Zaleca się również wprowadzenie pozostałych korekt, które zawarte są w p.2.2 tego kryterium

3.

Jednostka stosuje na ogół przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Zastrzeżenia budzi brak wystandaryzowania oceny zaliczeniowej. W wielu kartach przedmiotów brak jest określenia sposobów weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia i uzyskiwania oceny ostatecznej z danego przedmiotu. Korekty wymagają także niektóre procedury związane z procesem dyplomowaniem, które zostały szczegółowo przedstawione w p. 2. 3.

4.

Planowane założenia monitorowania losów absolwenta są prawidłowe. Badaniem tym zajmuje się uczelniane Biuro Karier.

Po przeprowadzonych badaniach Dziekan przedstawiać ma ich wyniki i wnioski z nich wypływające na posiedzeniu Rady Wydziału. Brak jest jednak jeszcze możliwości praktycznej weryfikacji działania tego systemu, gdyż zostania ono przeprowadzone po raz pierwszy w roku 2015.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Punktacja ECTS założona w programie studiów jest zgodna z przepisami. Na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych założono po 30 punktów na wszystkich 7 semestrach studiów. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zakłada więc uzyskanie 210 punktów ECTS. Przyjmując, że jeden punkt ECTS odpowiada 25 godzinom, uzyskuje się 5250 godzin. W przypadku studiów stacjonarnych, co najmniej połowa z nich tzn. 2625 powinna być godzinami bezpośredniego kontaktu z nauczycielem (zajęcia + konsultacje). W programie przewidziano 2735 godzin (I sem. – 351 godz., II sem. – 649 godz., III sem. – 515 godz., IV sem. – 610 godz., V sem. – 275 godz., VI sem. – 525 godz., VII sem. – 210 godz), a więc liczba godzin bezpośredniego kontaktu jest wystarczająca.

Analizując treści kształcenia można stwierdzić, że ich dobór pozwala na osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia, uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W szczególności - w programie studiów obok wykładów i ćwiczeń przewidziano laboratoria i ćwiczenia projektowe, co pozwala na praktyczne poznanie i pozyskanie umiejętności związanych z zawodem inżyniera architekta.

Integralną część procesu kształcenia w SSW stanowią praktyki: 4-tygodniowa praktyka budowlana (po 4 sem.), 2-tygodniowa inwentaryzacyjna (po 4 sem.) i 4-tygodniowa projektowa (po 6 sem.). Praktykom zawodowym przyporządkowano całkowitą liczbę punktów ECTS-10 pkt.(400 godzin). Praktyki organizowane są w jednostkach państwowych, samorządowych oraz w przedsiębiorstwach prywatnych.

Student może sam wyszukać miejsce odbywania praktyki. Może też skorzystać z oferty zakładów pracy, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia. Istnieje kilkanaście takich umów, co świadczy o trosce Uczelni o praktyczną stronę kształcenia. Po wybraniu zakładu pracy zawierana jest umowa między Uczelnią a zakładem pracy. Pracodawca deklaruje ponadto pisemnie, do jakiej pracy student będzie dopuszczony. Na tej podstawie student sporządza plan praktyki. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie Raportów z praktyki (opis firmy, karta tygodniowa, sprawozdanie podpisane przez praco-

dawcę). Ważnym przejawem szczególnej troski Uczelni o praktyki jest pozyskiwanie przez nią dofinansowania z dotacji zewnętrznych.

System kontroli efektów kształcenia polega na weryfikacji złożonego przez studenta „Raportu z praktyki”. Podstawą zaliczenia jest udokumentowanie przebiegu praktyki i realizacji programu praktyki w Raporcie (potwierdzonym podpisem przez architekta prowadzącego) oraz dostarczenie opracowań związanych z poszczególnymi etapami praktyki. Szczegóły zaliczenia określa Regulamin Praktyki. System jest prawidłowy i pozwala na obiektywną ocenę efektów kształcenia określonych w karcie przedmiotu o nazwie: Praktyka Studencka.

Sekwencję przedmiotów ujętych w programach studiów w większości można uznać za prawidłową, chociaż należałoby przemyśleć stopniowanie trudności poszczególnych przedmiotów na semestrach.

Program studiów umożliwia studentom wybór modułu kształcenia (zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 5 października 2011r.*). W ramach kierunku *architektura i urbanistyka* łączna ilość punktów ECTS uzyskanych w ramach wybieralnych modułów wynosi 65 (30,95%). Wypełnia to wymagania zawarte we wspomnianym *Rozporządzeniu*, które ustanawiają minimalny próg na wysokości 30%. Wątpliwości budzi przypisanie do modułów wybieralnych takich bloków przedmiotów, w których wybór początkowy warunkuje następne. Dotyczy to bloku przedmiotów związanych z realizacją pracy dyplomowej. Ponadto wątpliwość budzi traktowanie praktyki studenckiej jako modułu wybieralnego. Studenci muszą zrealizować taki sam dla wszystkich program praktyk. Różnią się jedynie jednostki, w których się je realizuje.

Kształcenie na kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* opiera się głównie na bezpośrednich kontaktach i przekazywaniu wiedzy i umiejętności praktycznych studiującym przez nauczającego. Funkcjonujący w ten sposób model dydaktyczny pracy „mistrz–uczeń” jest optymalny dla studiów architektonicznych i pozwala na osiągnięcie zakładanych kierunkowych efektów kształcenia, zwłaszcza na studiach I stopnia, gdzie kończący te studia inżynier winien posiadać określone standardami umiejętności wykonywania zawodu.

Drugim ważnym elementem jest wdrożenie studentów do samodzielnej pracy, co jest niezwykle istotne w przypadku studiów inżynierskich, gdzie absolwenci mają osiąść umiejętność pracy w zespołach, na pozycji pomocy technicznej, realizującej wyznaczone zadania przez kierownika pracowni, kierownika zespołu czy kierownika grupy projektowej. W tym celu stosowane metody dydaktyczne, opierające się o bezpośredni kontakt z nauczycielem i realizację semestralnych prac projektowych, wprowadzają system „zadaniowy”. Realizację takich założeń umożliwia stosowanie wszystkich akademickich form dydaktycznych, przewidzianych w planie studiów:

Wykłady audytoryjne: mające na celu przygotowanie teoretyczne studentów w zakresie prowadzonego przedmiotu, prowadzone są w grupach obejmujących wszystkich studentów danego roku studiów. Zaliczenie odbywa się w formie egzaminu lub kolokwium zaliczeniowego, jak również kontrolowanych prac własnych o tematyce określonej przez prowadzącego (w tym również prezentacji multimedialnych).

Ćwiczenia: prowadzone są w sposób umożliwiający przybliżenie studentom praktycznych zastosowań umiejętności zdobytych na wykładzie, np. przy rozwiązywaniu określonych zadań przez prowadzącego na forum całej grupy lub samodzielną pracę studentów koordynowaną przez prowadzącego. Ćwiczenie tablicowe prowadzone są w grupach 28-36 osobowych, zaliczenie odbywa się na podstawie wykonanych przez studentów prac domowych lub kolokwium zaliczeniowych, jak również obecności.

Ćwiczenie projektowe/laboratoryjne: prowadzone w grupach 14 -18 osób, mają za zadanie przygotowanie studentów do samodzielnej pracy nad zadaniami określonymi przez prowadzącego. Zajęcia projektowe polegają głównie na samodzielnym opracowywaniu dokumentacji projektowej (rysunkowej, modelowej) w zakresie odpowiadającym tematyce przedmiotu. Praca studentów podzielona jest na zagadnienia przygotowywane poza zajęciami (oceniane i koordynowane przez prowadzącego) oraz zagadnienia aktywnie rozwiązywane przez studentów w czasie trwania zajęć pod nadzorem prowadzącego. Zajęcia laboratoryjne mają charakter zbieżny z projektowymi, przy czym ukierunkowane są

na zastosowanie w pracy studentów specjalistycznych narzędzi, np. oprogramowania komputerowego w przypadku Technologii informacyjnych i Grafiki komputerowej czy urządzeń badawczych w przypadku Budownictwa ogólnego i materiałoznawstwa. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie złożonych prac oraz obecności na zajęciach.

Seminarium dyplomowe: prowadzone jest w grupach obejmujących studentów poszczególnych promotorów prac dyplomowych. Celem seminarium jest prezentacja i omówienie dokonań studentów w przygotowaniu pracy dyplomowej inżynierskiej oraz przedstawienie metodologii jej przygotowania. Ponadto istotnym narzędziem w realizacji procesu kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* jest odpowiednia liczba zajęć o charakterze praktycznym, która stanowi 72,0% ogółu godzin kontaktowych w planie studiów.

Analiza sylabusów (modułów kształcenia) oraz wyniki hospitacji zajęć pozwoliły na sformułowanie następujących uwag do niektórych przedmiotów:

- zajęcia prowadzone na kilku kolejnych semestrach w modułach dotyczących projektowania architektonicznego np. „Moduł 6”, „Moduł 7”, „Moduł 8” mają niejasną strukturę przedmiotów i celów grupowania w moduły: np. w jednym module (M7) pojawia się „Projektowanie domu jednorodzinnego na wsi” i „Restrukturyzacja obiektów zabytkowych” lub w Module 8 „Projektowanie terenów zieleni” i „Budynek ZEB/nZEB”. Tego typu grupowanie w moduły przedmiotów nietworzących powiązanej całości budzi wątpliwości, co do celu ich grupowania;
 - za niewłaściwe uznać należy przypisywanie metodom weryfikacji efektów kształcenia obszarowych efektów kształcenia np. w karcie przedmiotu „Wstęp do projektowania przestrzeni” i w innych;
 - nagminnie w kartach przedmiotów jest błędne przypisywanie efektów kształcenia z zakresu wiedzy jako umiejętności i odwrotnie np. w karcie przedmiotu „Projektowanie dyplomowe”;
 - analiza opisów kart przedmiotów nasuwa wiele wątpliwości takich jak:
 - a/ aktualność pozycji literaturowych - większość pozycji w przypadku np. projektowania urbanistycznego jest mocno zdezaktualizowanych;
 - b/ lakoniczność opisu treści wykładów, które w szczególności w przypadku bloków z projektowaniem nie podejmują zagadnień istotnych;
 - c/ lakoniczność opisów zadań projektowych i ich zakresu;
 - d/ w niektórych przypadkach występuje powtórzenie treści przedmiotu np. dwa przedmioty: „Projektowanie architektoniczne dom na wsi” i „Projektowanie architektoniczne dom w krajobrazie miejskim”, mają treści wykładów prawie identyczne;
 - e/ szereg kursów wykracza treścią poza objęte standardami zakresy wiedzy i umiejętności np. Restrukturyzacja obiektów architektonicznych, Rewitalizacja urbanistyczna, Projektowanie architektoniczne ZEB /n ZEB, Energooszczędność, Podstawy planowania przestrzennego, Projektowanie Urbanistyczne – Dzielnica, Projektowanie urbanistyczne – Śródmieście, Techniki projektowania komutacyjnego i inne;
 - f/ przedmiotowe efekty kształcenia są niespójne dla całości kart przedmiotów – autorzy dowolnie interpretują te efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; każdy autor wprowadza swoje rozumienie tych treści, słownictwo, a także swoją interpretację ocen uzyskiwania tych efektów;
- Nazbyt rozbudowany jest też zakres przedmiotów wykraczających poza standardy przypisane kierunkowi *architektura*. Natomiast niedoszacowane są, zarówno pod względem liczby godzin, jak i punktacji ECTS przedmioty z podstaw projektowania architektonicznego i urbanistycznego, przedmioty z zakresu konstrukcji, podstaw budownictwa, historii architektury. Szczególnie przesadzona wydaje się być liczba godzin przeznaczona na wykonywanie pracy dyplomowej, która staje się w programie studiów pracą wielosemestralną, nie odzwierciedlającą postulowanej samodzielności studenta w jej wykonywaniu. Zgodnie bowiem z Art. 167a. p.2 *Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym*: „Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub artystycznego lub dokonaniem artystycznym prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania”.

Rezygnacja w programie z części przedmiotów i przeznaczenie godzin w ten sposób odzyskanych na podstawy nauczania matematyki, projektowania architektonicznego i urbanistycznego, teorii architektury współczesnej, podstaw budownictwa, konstrukcji i historii architektury polskiej i współczesnej – dałoby szansę na stworzenie solidnych podstaw wykształcenia inżyniera architekta i dalszego jego kształcenia na studiach magisterskich.

Organizacja procesu kształcenia nie budzi większych zastrzeżeń. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się pięć dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, od godz. 8.00 do maksymalnie 18.00. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele, w godzinach od 8.00 do 20.00, przy czym w każdym semestrze jest od 10 do 12 zjazdów. Pierwszy zjazd w danym roku akademickim odbywa się w połowie września, a ostatni w lipcu. Grupy ćwiczeniowe liczą od 25 do 30 osób. Grupy laboratoryjne liczą od 12 do 20 osób. Seminaria dyplomowe liczą od 8 do 12 osób.

Indywidualizacja procesu kształcenia możliwa jest poprzez przewidziane w § 19 i 20 *Regulaminu Studiów*: indywidualny plan studiów i program nauczania (IPS) oraz indywidualną organizację studiów (IOS). Zgodę na ITS i IOS przyznaje Dziekan.

IPS przyznawany jest studentom wyróżniającym się szczególnie dobrymi wynikami w nauce. IOS jest przyznawana studentom: niepełnosprawnym, samodzielnie wychowującym dziecko, studiującym na dwóch lub więcej kierunkach lub specjalnościach, oraz w innych szczególnych sytuacjach. Obie ścieżki studenci kierunku, na spotkaniu z ZO, ocenili jako właściwie skonstruowane i nie zgłosili żadnych uwag do ich funkcjonowania. Ocena ta jest wg ZO jak najbardziej uzasadniona – obie ścieżki stwarzają właściwe możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

Studenci ocenili funkcjonowanie systemu organizacji praktyk jako jednoznacznie pozytywne, chwalać zarówno pracę opiekuna praktyk, jak i wsparcie Jednostki w tym zakresie. W większości przypadków studenci mają zaliczone praktyki przez obecnego pracodawcę, którym w większości są lokalne instytucje samorządowe. Należy stwierdzić, że z punktu widzenia studentów proces zaliczania i kontroli, praktyk przebiega właściwie i pozwala osiągnąć zamierzone efekty kształcenia.

Poprawność sekwencji przedmiotów w programie studiów na ocenianym kierunku, z punktu widzenia studentów, jest w chwili obecnej właściwa. Obecne formy prowadzenia zajęć studenci oceniają również pozytywnie. Doceniają ich zróżnicowanie.

Obecną konstrukcją punktacji ECTS studenci ocenili pozytywnie. Potrafili jednak wskazać przykłady, w których, wg ich opinii, punkty nie odzwierciedlają w sposób odpowiedni ich nakładu pracy koniecznego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W chwili obecnej w tym aspekcie brak jest okresowego badania opinii studentów, których wprowadzenie ZO również sugeruje Jednostce.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Analizując efekty modułowe, formy zajęć i metody dydaktyczne zebrane w sylabusach można uznać, że nie tworzą one do końca spójnej całości. Korekty wymagają niektóre treści programowe, przede wszystkim uwzględnienie faktu, że efekty kształcenia osiągane w następujących po sobie semestrach, obejmujących kolejne etapy realizacji przedmiotu należącego do wspólnego modułu (np. Projektowanie architektoniczne, Projektowanie urbanistyczne, Techniki plastyczne, Teoria architektury, Teoria urbanistyki itd.), powinny zostać semestralnie zróżnicowane. Powinny bowiem odzwierciedlać postęp w osiąganiu efektów kształcenia w poszczególnych semestrach. Wymaga również ujednoczenia forma, słownictwo i sposób oceny efektów kształcenia w kartach przedmiotów. Wyraźnie widać dowolność interpretacji treści poszczególnych elementów w tych kartach.

Efekty kształcenia realizowane podczas praktyk studenckich mogą być osiągnięte. Program, wymiar oraz termin ich realizacji są prawidłowe.

3). W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku.

Nie dotyczy

Komentarz:

- Ocena czy realizowany program kształcenia umożliwi osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów;
- Ocena czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość;
- Ocena czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ocena czy kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów;
- ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami;
- Ocena prawidłowości sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów;
- Ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena czy system kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych;
- Ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowość organizacji kształcenia w ZOD, jeżeli taki ośrodek funkcjonuje w ramach jednostki. Ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy) do założonych efektów kształcenia;
- Ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, studentów niepełnosprawnych;
- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴.....znacząca

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Realizowany program kształcenia przewiduje prawidłową liczbę punktów ECTS i godzin bezpośredniego kontaktu z wykładowcą na studiach stacjonarnych. Przedmioty do wyboru stanowią teoretycznie odpowiednią część programu, praktycznie jednak budzą wątpliwości. Wybieralność przedmiotów jest

niewielka. Nie daje ona możliwości kształtowania własnej ścieżki kształcenia adekwatnie do osobistych preferencji i zainteresowań studentów.

Program studiów zawiera odpowiednią liczbę godzin zajęć praktycznych (ćwiczeń, projektów i laboratoriów), chociaż ich treści często wykraczają poza standardy nauczania dla kierunku *architektura* kosztem wiedzy podstawowej. Praktyki zawodowe zostały zaplanowane i zaliczane są prawidłowo.

Z punktu widzenia studentów indywidualizacja procesu kształcenia jest przewidziana w *Regulaminu Studiów* poprzez indywidualny plan studiów i program nauczania (IPS) oraz indywidualną organizację studiów (IOS). W ich opinii formy te realizowane są w sposób właściwy. Podobnie oceniają formy prowadzenia zajęć. Zaleca się wprowadzenie systemu konsultacji w ustalaniu struktury podziału punktów ECTS i urealnienie w nich nakładu pracy własnej studenta.

2.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne nie tworzą spójnej całości. Należy dokonać korekty zgodnie z uwagami zawartymi w p. 3.1.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Łączna liczba nauczycieli akademickich, prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku wynosi 59. Jest to grono nauczycieli bardzo liczne. Kształci ono 138 studentów. Struktura kadry dydaktycznej jest odpowiednia do prowadzenia zajęć na kierunku *architektura*, gdyż łącznie ponad połowa osób wykazanych w obu grupach nauczycieli akademickich ma wykształcenie w zakresie *architektury i urbanistyki*. Kadra ta zapewnia kształcenie w grupie przedmiotów specjalistycznych, to jest w 10 modułach na 13 przedstawionych w strukturze programu kształcenia. Ważną grupę nauczycieli stanowi 8 osób w zakresie sztuk plastycznych i 6 w zakresie budownictwa. Obie te specjalności są niezbędne do osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Znaczna liczba nauczycieli z zakresu *sztuk plastycznych* i *budownictwa* świadczy o zrozumieniu roli tych specjalistów w procesie kształcenia. Pozostali nauczyciele akademicy mają wymagane kwalifikacje do prowadzenia innych przedmiotów, występujących w planie studiów, takich jak matematyka, informatyka, języki obce i przedmioty z grupy nauk społecznych i humanistycznych.

Zatem zarówno liczba jak i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich, umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.

Minimum kadrowe dla ocenianego kierunku studiów zostało określone zgodnie z przepisami *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014r. poz. 1370)* oraz *wcześniejszego Rozporządzenia w tej sprawie z dnia 5 października 2011r.* Zgodnie z § 14 ust. 1 ww. *Rozporządzeń* minimum to stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Do minimum kadrowego zaliczono wszystkie zgłoszone osoby, czyli 9 nauczycieli akademickich, w tym 3 osoby z grupy profesorów i doktorów habilitowanych oraz 6 osób z grupy doktorów.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 13 pkt. 1, ww. *Rozporządzenia*, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej, niż od początku semestru studiów. Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 ww. *Rozporządzenia*, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a *Ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)*.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego odpowiada potrzebom prowadzenia kierunku.

W *Raporcie Samooceny* podano, że prowadzony kierunek przynależy do obszaru i dziedziny *nauk technicznych* i dyscypliny *architektura i urbanistyka* oraz obszaru *sztuki*, dziedziny *sztuk plastycznych* i dyscypliny *sztuki piękne*. *Uchwała Senatu Uczelni* nie zawiera jednak tej informacji, a powinna.

Zgodnie z § 9.1. pkt. 3 *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* Jednostka organizacyjna Uczelni może prowadzić studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, jeżeli „przyporządkowała kierunek studiów do obszaru lub obszarów kształcenia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy oraz wskazała dziedziny nauki lub sztuki i dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów”. Co prawda *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*, w przypadku kierunku *architektura*, tego obowiązku już nie zawiera (albowiem jak mówi § 9.2: „Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunkach: *lekarsko-dentystycznym, farmacja, weterynaria lub architektura*, jeżeli zostały spełnione warunki określone w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b–i, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – również w § 8 ust. 4, oraz jednostka ta posiada programy studiów, w tym plany studiów, dla tych kierunków, zgodnie ze standardami kształcenia określonymi odpowiednio na podstawie art. 9b ust. 1 lub 2 ustawy”), to jednak, powoduje to komplikacje w aspekcie zaliczenia zgłoszonych do minimum kadrowego osób w reprezentowanych przez nie dyscyplinach, dziedzinach i obszarach kształcenia. Tym bardziej, że Jednostka, do momentu wejścia w życie ww. *Rozporządzenia* prowadziła nauczanie na kierunku *architektura i urbanistyka*. Powinna to czynić zgodnie ze obowiązującym stanem prawnym, tj. *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*.

Jak stanowi § 12. ww. *Rozporządzenia*:

1. „Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku”.
2. Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli spełnia wymagania określone w ust. 1 lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.

3. Każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia”.

Zaleca się więc przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku studiów. Winno to być uczynione i potwierdzone stosowną Uchwałą Senatu Uczelni.

Analizując wskazane w *Raporcie Samooceny* kwalifikacje naukowe osób zgłoszonych do minimum kadrowego należy stwierdzić, że 8 osób uzyskało stopnie naukowe w zakresie dyscypliny naukowej *architektury i urbanistyki*, w tym dwie osoby z grupy profesorów i doktorów habilitowanych oraz 6 osób z grona doktorów. 1 osoba z grupy profesorów i doktorów habilitowanych w dziedzinie *sztuki*, w zakresie sztuk pięknych. Nauczyciele prowadzą zajęcia zgodnie z uzyskanymi naukowymi kwalifikacjami. Istotnym elementem kwalifikacji dydaktycznych są doświadczenia zawodowe, w szczególności dotyczące projektowania architektonicznego. Takie kwalifikacje posiada znaczna część osób zaliczonych do minimum kadrowego. Stanowi to istotną motywację do przeprofilowania studiów z ogólnoakademickich na praktyczne, tym bardziej, że profil praktyczny jest niejednokrotnie deklarowany przez Jednostkę jako docelowy. Jest też profilem postulowanym przez interesariuszy. Pozostaje to jednak jedynie na poziomie deklaracji.

Przy liczbie studentów wynoszącej 138, na jednego nauczyciela akademickiego, zgłoszonego do minimum kadrowego przypada mniej niż 16 studentów, zatem warunek o liczebności kadry jest spełniony

Z 9 osób, wchodzących do minimum kadrowego 6 osób jest zatrudnionych w Uczelni od ponad trzech lat, a 3 od roku 2014. Pozwala to na stwierdzenie o dość ustabilizowanej kadrze.

Analiza kadry dydaktycznej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku wskazuje, że obsada zajęć dydaktycznych jest właściwa. Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia, zgodnie ze swymi kwalifikacjami.

Zespół Oceniający przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych (Załącznik 6), stwierdzając na ogół dobry poziom prowadzonych zajęć, przygotowanie nauczycieli oraz, choć jedynie w ich części, aktywne uczestnictwo studentów.

3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Władze Uczelni przywiązują dużą wagę do stabilności kadry naukowo - dydaktycznej. Wielu zatrudnionych nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe dla kierunku *architektura i urbanistyka* i prowadzących nauczanie na tym kierunku, jest związana z Uczelnią od początku jej funkcjonowania. Nauczyciele akademicy podlegają corocznej ocenie na poziomie uczelni. Jej elementami są: ankieta wypełniana przez studentów oraz hospitacje zajęć. Ponadto ocenie podlega aktywność badawcza, przygotowywanie publikacji, opracowywanie materiałów dydaktycznych oraz dorobek i pozycja zawodowa, a także dyspozycyjność kadry i jej zaangażowanie w prace Uczelni. W ostatnich latach dwie osoby zaliczone do minimum kadrowego uzyskały stopnie doktora habilitowanego. Potwierdzeniem starań Uczelni o wzrost potencjału naukowego i zawodowego-praktycznego kadry były opinie, wygłoszone przez pracowników podczas spotkania.

Poruszono przede wszystkim sprawę wspierania przez Władze Uczelni prac naukowych służących zdobywaniu stopni naukowych. W powszechnym odczuciu Rektor wspiera takie wysiłki. Oprócz finansowania kosztów prowadzenia przewodów w innych uczelniach są udzielane urlopy naukowe na dokończenie prac. Pracownicy podkreślali dobrą atmosferę panującą w Uczelni, co integruje środowisko akademickie. Również są dobre warunki socjalne, takie jak korzystanie z funduszu socjalnego, środki na uczestniczenie w życiu kulturalnym i sportowym.

Komentarz:

- Ocena czy liczba pracowników naukowo – dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu (**Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy**);
- ocena czy dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, oraz czy na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów. Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
- ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu);
- ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów;
- ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczególnymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: ocena przygotowania nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych w tej formie;
- Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych (**Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena**);
- Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:
 - procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;
 - systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności;
 - opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia w kontekście misji i strategii;
 - w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Liczba i jakość kadry nauczycieli akademickich umożliwiają realizację programu kształcenia.

2.

Zajęcia realizowane są przez nauczycieli akademickich legitymujących się dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym adekwatnym do prowadzonych zajęć.

Do minimum kadrowego zaliczono wszystkie zgłoszone osoby. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne osób, tworzących minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Zaleca się przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku studiów. Winno to być potwierdzone stosowną Uchwałą Senatu Uczelni.

Znaczna część osób zgłoszonych do minimum kadrowego posiada kwalifikacje praktyczne. Również program studiów jest w swojej koncepcji nastawiony na profil praktyczny. Wobec jednoznacznych deklaracji Uczelni oraz postulatów interesariuszy stanowi to istotną motywację do przeprofilowania studiów z

ogólnoakademickich na praktyczne, czego dotychczas nie uczyniono. Postuluje się zmianę w tym zakresie.

3.

Polityka kadrowa Uczelni zmierza do stabilizacji kadry naukowo-dydaktycznej.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczna SSW zawiera:

- 2 audytoria na 150 osób każde,
- 1 salę wykładową na 60 osób,
- 8 sal ćwiczeniowych,
- 2 laboratoria komputerowe, każde na 20 stanowisk, wyposażonych w oprogramowanie: Autocad, Adobe Design Suite, Open Office, Google Sketchup. V-Ray, McNeelRhinoceros 3D.
- pracownię prototypowania 3D, zawierająca m.in. 2 drukarki 3D oraz skaner optyczny
- pracownię nowych mediów, wyposażona w sprzęt od fotografii i nagrywania
- pracownię modelowania tradycyjnego
- bibliotekę z czytelnią, wyposażoną w stanowiska internetowe

Prócz bazy dydaktycznej, Uczelnia ma odpowiednią liczbę pomieszczeń administracyjnych oraz pomieszczenia dla studentów (klub studencki, bufet, kawiarnia internetowa, ksero).

Jednostka zapewnia studentom odpowiednią bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Jeśli chodzi o dostosowanie infrastruktury do potrzeb studentów niepełnosprawnych, w chwili obecnej należy je ocenić jako częściowe. Brak jest w chwili obecnej sprawnie działającej windy. ZO nie był też w stanie podczas wizytacji otrzymać pełnej informacji w zakresie spełnienia potrzeb innych grup studentów niepełnosprawnych (np. pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych nie umiała odpowiedzieć na pytanie o dostępność powiększalników dla osób słabowidzących).

Według zgodnej opinii studentów, ogólny stan infrastruktury dydaktycznej należy ocenić jako bardzo dobry. Studenci chwalą zarówno stan pomieszczeń dydaktycznych, jak i stworzenie odpowiednich przestrzeni, pełniących funkcje socjalne. Jednostka zapewnia również studentom nieograniczony dostęp do Internetu i komputerów.

Funkcjonowanie Biblioteki należy również ocenić jako odpowiednie, choć stan ten można by zdecydowanie poprawić. Studenci oceniają pozytywnie jej pracowników, godziny jej otwarcia i obowiązujący system wypożyczeń.

W opinii studentów Jednostka zapewnia im odpowiednią bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Komentarz:

- *ocena stopnia dostosowania bazy dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów do możliwości osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku (sale wykładowe, pracownie i laboratoria specjalistyczne oraz ich wyposażenie, dostęp do komputerów, Internetu, specjalistycznego oprogramowania, specjalistycznych baz danych, niezbędnego księgozbioru, w tym udostępnionego przez inne biblioteki, także wirtualnie).*

W przypadku stwierdzenia braków w tym zakresie należy wskazać w jaki sposób braki te mają wpływ na jakość kształcenia oraz jakie efekty kształcenia nie zostaną osiągnięte;

- ocena bazy instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne oraz prawidłowości doboru miejsc odbywania praktyk;
- ocena przystosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych;
- w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio, efektów działań naprawczych, a także ocenić wpływ zmian infrastruktury na możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia i jego jakość.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴..... znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia dysponuje bazą dydaktyczną umożliwiającą realizację zakładanych efektów kształcenia. Z punktu widzenia studentów stan infrastruktury dydaktycznej należy ocenić pozytywnie. Należy jednak zwrócić uwagę na niepełne jej dostosowanie do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Badania naukowe na Wydziale Architektury Sopotkiej Szkoły Wyższej nie są obowiązkowe. Niemniej aktywność naukowa pracowników jest dość duża. W *Raporcie Samooceny* przedstawiono 25 pozycji opublikowanych w latach 2010-2014, zawierających rozdziały w monografiach, podręczniki, artykuły w czasopiśmie, publikacjach pokonferencyjnych. Kilka innych pozycji jest w trakcie druku lub recenzji. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wszystkie publikacje były afiliowane przy Sopotkiej Szkole Wyższej. Kilka publikacji, dotyczących hybrydowego podejścia w projektowaniu, było ściśle powiązanych z dydaktyką na Wydziale Architektury SSW. Wydział był organizatorem trzech konferencji naukowych w latach 2010-2012.

Wydawane jest interdyscyplinarny półrocznik Sopotkiej Szkoły Wyższej „Przestrzeń, Ekonomia, Społeczeństwo” skierowane do pracowników i studentów SSW. W *Raporcie Samooceny* nie wykazano jednak żadnych publikacji z udziałem studentów. Działają dwa studenckie koła naukowe „Vorm” i „The Spacers”. Członkowie kół naukowych uczestniczyli w organizacji konkursu studenckiego, przygotowali stoisko w targach „About Design” w Gdańsku oraz współorganizowali cykl wykładów otwartych „Architekci na Wyścigach”.

Komentarz:

- Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich;
- ocena wpływu prowadzonych w jednostce badań naukowych na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania, oraz ocena udziału studentów w badaniach naukowych i w prezentacji / publikacji ich wyników;
- ocena wpływu współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego na proces dydaktyczny;

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić ewentualną zmianę stopnia oddziaływania prowadzonych badań naukowych na proces rozwoju kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴.....—

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Zasady i Procedury rekrutacji na kierunek *architektura i urbanistyka / architektura* reguluje *Uchwała Senatu w sprawie warunków i trybu rekrutacji na dany rok akademicki, Zarządzenie Rektora o powołaniu Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej oraz Zarządzenie Dziekana Wydziału Architektury o powołaniu Komisji Rekrutacyjnej*, także *Uczelniana Księga Jakości Kształcenia*. Na kierunku obowiązuje postępowanie kwalifikacyjne, które przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Postępowanie kwalifikacyjne obejmuje: rozmowę kwalifikacyjną, list motywacyjny i portfolio (+ płyta CD). Rekrutacja przeprowadzana jest za pomocą strony internetowej Uczelni. Kandydaci rejestrują się poprzez stronę, a następnie składają osobiście niezbędne dokumenty.

Oceniając uzyskane podczas wizytacji informacje, a także przeanalizowane dokumenty, ZO stwierdza, że rekrutacja na wizytowany kierunek przebiega ogólnie w sposób właściwy. Postępowanie kwalifikacyjne umożliwia prawidłową ocenę kandydata. Brak wskaźnika rekrutacyjnego, uwzględnianego oceniane elementy, uniemożliwia jednak zachowanie pełnego obiektywizmu w ocenie kwalifikacji kandydatów.

Od decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej przysługuje odwołanie w terminie 14 dni do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.

W opinii eksperta studenckiego przedstawione przez Jednostkę zasady rekrutacji należy ocenić pozytywnie. Kandydaci mają zapewnioną równość szans. *Uchwała nr 1 Senatu SSW z dnia 6.03.2013r.* dotycząca rekrutacji na bieżący rok akademicki, w sposób precyzyjny i przejrzysty określiła wymagania, jakie musi spełnić kandydat przystępujący do rekrutacji. Kandydatom zapewniono, opisany w § 11 niniejszej *Uchwały*, właściwy tryb postępowania odwoławczego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie zgłosili uwag szczegółowych do procesu rekrutacji i ocenili ją pozytywnie.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Ogólne zasady organizacji kształcenia w SSW w Sopocie określa *Regulamin Studiów*. Studia są realizowane według programów kształcenia ustalonych przez Wydział Architektury. Student ma obowiązek zaliczenia w trakcie studiów wszystkich przedmiotów i praktyk, wykazanych w planach studiów jako obowiązkowe oraz określonego przez wymagana liczbę punktów ECTS, wymiaru przedmiotów do wyboru. System ten umożliwia studentowi, w ramach określonych zasad, ograniczony wybór studiowanych zagadnień poprzez moduły poszczególnych przedmiotów z grupy przedmiotów zakwalifikowanych jako przedmioty do wyboru.

Celom ewidencjonowania i porównywania osiągnięć studenta służy system punktowy. Każdemu modułowi kształcenia jest przypisana określona liczba punktów ECTS. Nominalna liczba punktów dla modułów kształcenia w jednym semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 30. Punkty przypisano także praktykom, seminarium dyplomowym i przygotowaniu dyplomu.

Szczegółowy rozkład zajęć, zatwierdzony przez Dziekana Wydziału, jest podawany do wiadomości przed rozpoczęciem semestru.

Karty przedmiotów dostępne są na stronie internetowej Wydziału w platformie *Ilias* (tylko dla studentów i pracowników SSW), a prowadzący przedmiot ma obowiązek przedstawić studentom na pierwszych zajęciach oraz umieścić w miejscu dla nich dostępnym, opis przedmiotu, program zajęć i wykaz zalecanej literatury i regulamin zajęć (wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczania kolokwium, projektów i innych form zaliczania, zasady usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, formę egzaminu oraz inne zasady, terminy i miejsce konsultacji).

Studenci w większości pozytywnie odnoszą się do funkcjonującego w SSW systemu oceny osiągnięć studentów. System zorientowany jest częściowo na proces uczenia się dzięki przyjętym, właściwym dla tego kierunku, metodom realizacji dydaktyki, który polega na pracy studentów w małych grupach projektowych, pracy nawiązującej do modelu kontaktu mistrz-uczeń.

Choć skalę ocen obecni na spotkaniu studenci określili jako przejrzystą i właściwie skonstruowaną, to jednocześnie podkreślili, że niejednokrotnie wymagania nie są w pełni wystandaryzowane. System oceny osiągnięć studentów nie zapewnia do końca obiektywizmu formułowania ocen ze względu na niejednokrotny brak określenia sposobu wystawienia oceny końcowej, podsumowującej dany przedmiot. Ponadto system oceny osiągnięć studentów jest zróżnicowany i często zorientowany np. bardziej na obecność studenta na zajęciach, niż na proces uczenia się.

Wymagania obowiązujące na zaliczeniach i podczas egzaminów są podawane do informacji studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Obecni na spotkaniu z ZO ocenili informację w tym zakresie jako pełną, przejrzystą i właściwą. Studenci na początku każdego semestru poznają formę zaliczenia przedmiotów i wymagania ich dotyczące. Wymagania te są konsekwentnie realizowane podczas procesu kształcenia. Egzaminy sprawdzają efekty kształcenia nie tylko w kategorii wiedzy, ale również w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwiając ich weryfikację.

Studenci informowani są o błędach popełnianych na zaliczeniach i egzaminach. Znają też swoje prawa w zakresie egzaminów powtórkowych oraz możliwości przystąpienia do egzaminu komisyjnego.

3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

SSW uczestniczy w Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów ECTS. Systemem punktowym objęte są na Wydziale Architektury studia stacjonarne i niestacjonarne, gdzie punkty ECTS przypisane są za: zaliczenie każdego przedmiotu ujętego w planie studiów, zaliczenie praktyk zawodowych oraz przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej. System punktów ECTS przyjęty w SSW jest zgodny z założeniami Procesu Bolońskiego

Funkcjonowanie systemu ECTS oraz racjonalne ustaleniu nakładów pracy umożliwia mobilność studentów. Studenci polscy korzystają z programów wymiany ale nie są to częste przypadki. Liczba studentów polskich odbywających część studiów w uczelniach zagranicznych w ramach międzynarodowych programów współpracy zagranicznej SSW wynosi 4. Liczba studentów zagranicznych realizujących na Wydziale Architektury SSW program Erasmus wynosi obecnie 1. Jest to więc liczba bardzo niska.

Niewielka liczba zajęć prowadzonych w języku angielskim na Wydziale (3 przedmioty) nie sprzyja wymianie studentów w ramach programu ERASMUS+.

ZO pozytywnie ocenia przedstawione przez koordynatora programu Erasmus zasady rekrutacji studentów do programu, zasady opieki nad nimi podczas wymiany, a także politykę informacyjną doty-

czącą programu (wykazano kilka spotkań i akcji informacyjnych). Studenci obecni na spotkaniu wypowiedzieli się również pozytywnie o pracy osoby odpowiedzialnej za wymianę międzynarodową oraz oferowanych przez Uczelnię możliwościach. Podkreślić należy, że na wizytowanym kierunku nie występuje zjawisko konieczności wyrównywania różnic programowych po powrocie z wymiany.

W związku z niskim stopniem wykorzystania przez studentów oferty wymiany międzynarodowej, jej wpływ na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia należy określić jako niewielki.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia.

Uczelnia prowadzi interaktywne konsultacje realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów poprzez platformę internetową *Ilias*. Dostępność nauczycieli akademickich dla studentów jest także zapewniona poprzez regularne konsultacje, które odbywają się w siedzibie uczelni. Konsultacje dla studentów odbywają się co tydzień i wynoszą:

- 1 godzinę tygodniowo dla profesorów SSW,
- 2 godziny tygodniowo dla pozostałych pracowników.

Studenci wysoko ocenili istniejący system opieki naukowej i dydaktycznej Uczelni. Prowadzący zajęcia są – według nich – dostępni poza zajęciami dydaktycznymi we właściwym wymiarze czasu. Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego i za pomocą poczty elektronicznej. Studenci podkreślają, że ich relacje z nauczycielami układają się bardzo dobrze. Doceniają to, że zawsze mogą liczyć na ich życzliwość i pomoc. Jednocześnie podkreślają wysokie kwalifikacje kadry nauczającej.

W opinii studentów dobór promotorów i tematów prac dyplomowych przebiega w sposób właściwy, z uwzględnieniem potrzeb i uwag studentów. Studenci doceniają indywidualne podejście wykładowców oraz możliwość wpływu na formę zajęć i wybór konkretnych obszarów zainteresowań. Przepływ informacji pomiędzy studentami a kadrami i administracją jednostki i Uczelni należy uznać również za właściwy.

Obsługa administracyjna studentów wizytowanego kierunku jest również przez nich oceniana bardzo wysoko. Osoby pracujące w Dziekanacie określają jako życzliwe i kompetentne. Również godziny pracy Dziekanatu studenci uznają za odpowiednie.

Na wizytowanym kierunku nie prowadzi się w chwili obecnej kształcenia na odległość. Sylabusy zajęć są dostępne dla studentów, a informacje w nich zawarte są według nich właściwe i kompletne. Zalecane materiały dydaktyczne są przydatne do realizowanych treści kształcenia. Ich przydatność pod względem celów i efektów kształcenia oceniają jako odpowiednią.

Jednostka przedstawiła dokumenty dotyczące podziału procentowym stypendiów na stypendia o charakterze socjalnym i naukowym. Spełniony jest ustawowy wymóg, określony w art. 174 ust. 4 *Ustawy*, przyznania na stypendia rektora nie więcej niż 40% przeznaczonych na stypendia rektora, stypendia socjalne i zapomogi.

W SSW we właściwy sposób przebiega procedura przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Większość składu komisji stypendialnych, zgodnie z art. 177 ust. 3 *Ustawy*, stanowią studenci. Uczelnia prowadzi system informowania studentów o decyzjach stypendialnych za pomocą decyzji administracyjnych. Decyzje te są skonstruowane i przekazywane w sposób właściwy.

Regulamin pomocy materialnej dla studentów SSW, wprowadzony *Zarządzeniem nr 98/2014 Rektora SSW z dnia 1.09.2014r.*, jest skonstruowany w sposób właściwy i został pozytywnie zaopiniowany przez właściwy organ Samorządu Studenckiego. Studenci są w pełni zaznajomieni z obowiązującym w uczelni systemem pomocy materialnej. Pytani o źródło wiedzy, wskazali stronę internetową, na której znajdują potrzebne informacje.

Wydział wspiera rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów poprzez stworzenie właściwych warunków do funkcjonowania Samorządu Studentów. Przedstawiciele studentów działają w sposób aktywny. Organizują szereg wydarzeń integracyjnych. Są też dostępni dla swoich kolegów na specjalnie wyznaczonych dyżurach.

Jednoznacznie pozytywnie należy ocenić warunki stworzone przez Uczelnię dla funkcjonowania studenckiego ruchu naukowego. Na wizytowanym kierunku studenci są aktywnymi członkami: Koła Prototypowego, Koła Nowych Mediów, Koła „Architektki na Wyścigach”. Działalność Kół należy również ocenić pozytywnie.

Uczelnia w sposób niepełny prowadzi opiekę nad studentami niepełnosprawnymi. Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych pełni jednocześnie kilka innych ważnych funkcji na Uczelni. Może to wpływać negatywnie na stopień realizacji zadań Uczelni w zakresie spełnienia niezbędnych potrzeb tej kategorii osób. Podczas wizytacji pełnomocnik nie zdołała udzielić pełnej informacji na temat przystosowania infrastruktury dydaktycznej dla osób niepełnosprawnych. W chwili obecnej to przystosowanie należy określić jako częściowe.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO wypowiedzieli się w sposób pochlebny o systemie opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej. Podkreślają znakomity kontakt z nauczycielami i Władzami Wydziału. Wśród zalet studiowania na kierunku podają doskonałą atmosferę, kompetencje i osobowości nauczycieli i możliwość własnego rozwoju. Zajęcia dydaktyczne oceniają jako ciekawe, rozwijające i przydatne.

Komentarz:

- *Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji - uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia;*
- *ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu kształcenia);*
- *ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane;*
- *ocena możliwości mobilności studentów stworzonych przez plan studiów i organizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, kraju jak i za granicą;*
- *ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (wymiana studentów, udział studentów w badaniach realizowanych w ramach tej współpracy);*
- *ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomaganie studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość;*
- *ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia;*
- *ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności;*
- *ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów. Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów;*
- *opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej;*
- *ocena poziomu zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej oraz sposobu rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów;*

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, efekty działań naprawczych, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴.....w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Zasady i procedury rekrutacji, jak i proces selekcji z punktu widzenia praw kandydatów, skonstruowane są ogólnie w sposób właściwy. Zasady rekrutacji powinny jednak uwzględniać wskaźnik rekrutacyjny.

2.

System zorientowany jest częściowo na proces uczenia się dzięki przyjętym, właściwym dla tego kierunku, metodom realizacji dydaktyki w systemie mistrz-uczeń.

Choć studenci określili skalę ocen jako przejrzystą i właściwie skonstruowaną, to równocześnie stwierdzili, że niejednokrotnie wymagania nie są w pełni wystandaryzowane i brakuje określenia sposobu wystawienia oceny końcowej przedmiotu. Często też system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany bardziej na obecność studenta na zajęciach, niż na proces uczenia się.

3.

Dzięki funkcjonowaniu systemu ECTS, oraz racjonalnemu ustaleniu nakładów pracy mobilność studentów jest możliwa, chociaż niestety jest ograniczona. Podstawowym problemem uniemożliwiającym osiągnięcie zwiększenia wymiany w ramach ERASMUS + jest niewielka oferta prowadzonych na Wydziale kursów w języku angielskim.

Warunki stworzone przez Uczelnię w zakresie wymiany międzynarodowej należy ocenić jako odpowiednie.

4.

System opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej skonstruowany jest w sposób właściwy i sprzyja odpowiedniemu rozwojowi studentów. System ten nie jest jednak w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Senat SSW Uchwałą Nr 2 z dnia 10 września 2009r. wdrożył Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zadaniem Systemu jest badanie, analiza, ocena i monitorowanie zmian jakości kształcenia w Uczelni oraz ustalanie sposobów i harmonogramu realizacji zadań USZJK.

W imieniu Rektora odpowiedzialnymi za funkcjonowanie Systemu jest Pełnomocnik Rektora ds. Systemu, kierujący działalnością Komisji ds. Systemu, a nadzór na nimi sprawują dziekani poszczególnych wydziałów. Szczegółowe cele oraz zasady funkcjonowania Systemu opracowuje Komisja ds. Systemu z uwzględnieniem specyfiki każdego wydziału oraz prowadzonych kierunków studiów.

Uchwałą Senatu Nr 64/2011 z dnia 2 stycznia 2011r. wraz z późniejszymi zmianami została wprowadzona Uczelniana Księga Jakości Kształcenia. Procedury w niej zawarte stanowią ważny element systemu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

System ten zawiera najczęściej stosowane w Uczelni procedury (w sumie 20), które zostały oparte na dobrych praktykach stosowanych w Uczelni. System daje dokładne instrukcje odnośnie działań zmierzających do podniesienia jakości w Uczelni.

Uczelniana Księga Jakości Kształcenia zawiera także wszystkie niezbędne wzory dokumentów stosowane w Uczelni. System definiuje dokładne instrukcje odnośnie działań koniecznych do podniesienia jakości kształcenia. Działania te zostały opisane w procedurach.

System obejmuje następujące obszary dydaktycznej i organizacyjnej działalności Uczelni:

- plany i programy studiów,
- kadra dydaktyczna,
- organizacja i warunki prowadzenia procesu dydaktycznego,
- kontakt ze środowiskiem zewnętrznym,
- oraz inne uwarunkowania (m.in. etykę w procesie dydaktyki).

Jedną z ważnych procedur Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia, stanowiącą sposób mierzenia i oceny efektów kształcenia, jest procedura oceny nauczycieli akademickich. Procedura ta dotyczy okresowej oceny tych nauczycieli w zakresie należytego wykonywania ich obowiązków. Jej elementy stanowią:

- hospitacje prowadzonych zajęć,
- oceny osiągnięć naukowych,
- wyniki badań ankietowych dydaktyki.

Osobami, które odpowiadają za powyższą procedurę to: dziekan, kierownicy katedry oraz kierownik działu kadr.

Kierownik katedry przygotowuje ramowy plan hospitacji i przekazuje go Dziekanowi. Pracownik powinien być hospitowany przynajmniej raz na dwa lata, jeśli jego wyniki były pozytywne. Mogą być również przeprowadzane hospitacje nieplanowane, na wniosek złożony Dziekanowi przez przedstawicieli studentów. Z hospitacji sporządza się protokół, który przekazuje się kierownikowi jednostki organizacyjnej. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego, stanowi jeden z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ocena hospitacji jest przedstawiona na ujednoczonych arkuszach hospitacji a oceniany pracownik jest informowany o wynikach hospitacji.

Kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku *architektura i urbanistyka* podlega systematycznej ocenie. Okresowa ocena odbyła się nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także na wniosek właściwej jednostki organizacyjnej. Ocena nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, dokonuje się nie rzadziej niż raz na 4 lata. Rektor przedstawia sprawozdanie z okresowej oceny pracowników przeprowadzanych w danym roku akademickim na posiedzeniu Senatu. Kierownik Katedry jest zobowiązany do uwzględnienia wniosków z okresowej oceny pracowników oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych.

Ankiety są przeprowadzane systematycznie i stanowią źródło cennych informacji. Została określona procedura przeprowadzenia badań ankietowych wśród studentów oraz wzór ankiety dotyczącej poziomu kształcenia. Ocenie podlegają wszyscy nauczyciele akademicy Uczelni. Ankieta jest anonimowa, a jej wyniki są gromadzone, a następnie przekazywane do analizy. System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia.

Osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie ankietyzacji jest Dziekan. Ankietyzacja odbywa się w formie pisemnej, na formularzu zwanym arkuszem oceny oraz w formie elektronicznej. O sposobie i trybie przeprowadzenia ankietyzacji w danym semestrze decyduje Dziekan.

Sprawozdanie z przeprowadzonej ankietyzacji powinno zawierać:

- sposób i termin przeprowadzenia ankiety,
- liczbę wypełnionych ankiet,
- liczbę ocenionych zajęć,
- statystykę uzyskanych wyników,
- wnioski z przeprowadzonych ankietyzacji.

Na Uczelni (*Zarządzenie Rektora SSW 74/2012, z dnia 10.02.2012 r.*), działa Pełnomocnik ds. Systemu Jakości Kształcenia w osobie Rektora (pomiędzy 10.09.2009r. a 10.02.2012r. była to wydzielona funkcja) oraz uczelniana Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, w osobie kanclerza SSW, Dziekana Wydziału Architektury, oraz kierownika jednej z katedr na Wydziale Zarządzania Finansami. Rektor sporządza roczny raport z przeglądu funkcjonowania Uczelnianego Systemu oraz przedstawia Senatowi SSW sprawozdanie na posiedzeniu poświęconym problemom jakości kształcenia. Stanowi to podstawę do działań korygujących i doskonalących system kształcenia. Funkcjonowanie systemu podlega audytowi.

Do zakresu działania systemu należą procesy główne, pomocnicze i doskonalące. Dotyczą one przede wszystkim: zasobów ludzkich i materialnych uczelni i wydziału, organizacji procesu dydaktycznego, realizacji procesu kształcenia, funkcjonowania uczelni w środowisku zewnętrznym.

Za proces kształcenia na kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* odpowiada Dziekan Wydziału. Zakresowi działania systemu podlegają Dziekanowi: program kształcenia, organizacja i realizacja procesu kształcenia, warunki realizacji procesu kształcenia, wyniki kształcenia, funkcjonowanie wydziału w środowisku zewnętrznym.

W celu zapewnienia efektywności kształcenia Rada Wydziału opiniuje, a Dziekan powołuje na okres kadencji Komisję Programową (zwaną też w niektórych dokumentach Komisją ds. Planów i Programów Studiów). Komisja ta wybierana jest na kadencję spośród nauczycieli tworzących minimum kadrowe dla danego kierunku studiów (2 + prodziekan Wydziału). W pracach Komisji bierze także udział przedstawiciel samorządu studentów, sekretarz Komisji oraz zapraszany na posiedzenia przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych (przedstawiciele korporacji zawodowych związanych z prowadzonym kierunkiem studiów).

Dziekan *Zarządzeniem z dnia 15 kwietnia 2013r.* powołał skład Komisji Programowych.

Zdaniem Zespołu Oceniającego skład Komisji Programowej jest mało reprezentatywny dla Wydziału, brak w niej kierowników wszystkich wydziałowych jednostek. Niewłaściwe jest też zapraszanie do udziału w pracach tej Komisji osób, które nie są jej stałymi członkami (interesariusze zewnętrzni) i nie mają one zatem prawnego umocowania w pracach Komisji i jej wynikach. Interesariusze zewnętrzni mogą być natomiast reprezentowani, jako ciało doradcze i opiniujące, w tzw. Konwencie.

Do zadań Komisji Programowej należy:

- a. analiza merytorycznych treści prowadzonych zajęć i zapobieganie pojawiania się powtórzeń treści programowych pod innymi nazwami przedmiotów,
- b. analiza efektów kształcenia dla przedmiotu i ich przyporządkowania do efektów kształcenia dla kierunku studiów,
- c. analiza kierunkowych efektów kształcenia i stopnia ich pokrycia obszarowymi efektami kształcenia,
- d. analiza sposobów weryfikacji efektów kształcenia dla przedmiotu/modułu
- e. analiza przypisania punktów ECTS poszczególnym przedmiotom/modułom,
- f. opiniowanie treści nowych przedmiotów/modułów na danym kierunku studiów, w tym przedmiotów obieralnych,
- g. opiniowanie propozycji składanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a dotyczących zmian w planie studiów,
- h. przedstawienie raz w roku radzie wydziału propozycji zmian i doskonalenia programu studiów,
- i. przygotowanie raz w roku oceny realizacji efektów kształcenia dla programu kształcenia i przedłożenie jej dziekanowi.

Komisja Programowa na początku kadencji otrzymuje od koordynatorów przedmiotów w formie pisemnej karty przedmiotów.. Komisja Programowa analizuje także propozycje zmian składane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Po uzgodnieniach z koordynatorami przedmiotów Komisja pisemnie powiadamia o swoich uwagach i zaleceniach Dziekana. Skorygowane programy przedmiotów i ewentualnie skorygowany program studiów zatwierdzone są przez Radę Wydziału. Jeżeli Rada Wydziału uznaje to za konieczne, występuje z wnioskiem do Senatu o zmianę w programie kształcenia.

Ewaluacji zamierzonych efektów kształcenia dokonuje dziekan lub wyznaczona przez niego osoba z minimum kadrowego dla kierunku studiów. Ocena osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia dokonywana jest w trakcie trwania semestru (ocena śródsemestralna) i na zakończenie semestru (ocena podsumowująca), przez zastosowanie metod weryfikacji efektów kształcenia.

1. Śródsemestralnej weryfikacji efektów kształcenia, tzw. oceny formującej, dokonuje nauczyciel akademicki w trakcie prowadzonych zajęć.
2. Końcowej weryfikacji efektów kształcenia, tzw. oceny podsumowującej, dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia lub koordynator przedmiotu według metod wskazanych w karcie przedmiotu.

Zastosowanie metod weryfikacji przypisanych danemu modułowi lub przedmiotowi, zgodnie z kartą przedmiotu, potwierdzają nauczyciele akademicki w formie pisemnego sprawozdania. Sprawozdanie to składane jest raz w semestrze na formularzu do tego przeznaczonym.

Po zakończeniu semestru Dziekan przeprowadza analizę osiągniętych efektów kształcenia.

Analizę przeprowadza się na podstawie:

1. Pisemnego sprawozdania nauczyciela akademickiego z zastosowanych metod weryfikacji efektów kształcenia. Dotyczy to zarówno oceny częściowej (tzw. oceny formującej) jak i oceny końcowej (tzw. podsumowującej),
2. Analizy rozkładu ocen końcowych z modułów/przedmiotów,
3. Analizy ankiet studenckich dotyczących dydaktyki.

Wnioski z przeprowadzonej analizy opracowuje Dziekan w formie pisemnej i po zasięgnięciu opinii Komisji Programowej, przedstawia je na koniec roku akademickiego Radzie Wydziału. Wnioski z analizy osiągniętych efektów kształcenia są podstawą doskonalenia programu studiów.

Wszystkich studentów i pracowników dydaktycznych (w dokumencie nie ma mowy o innych pracownikach) obejmuje procedura dotycząca zapobiegania działaniom nieetycznym w procesie dydaktycznym oraz schematowi postępowania w przypadku wystąpienia takich działań (Etyka w procesie dydaktyki). Wśród zadań w ramach tej procedury wymienione jest szkolenie studentów dotyczące postępowań uważanych za nieetyczne w zakresie ochrony dorobku intelektualnego, a także zachowań niewłaściwych wobec nauczycieli akademickich (i *vice versa*) oraz innych studentów. Opisany jest także schemat działań, które podejmuje Dziekan w przypadku stwierdzenia wystąpienia działań nieetycznych.

Według *Raportu Samooceny: „źródłami aktualnych informacji dotyczących oferty kształcenia oraz toku studiów są strona internetowa SSW oraz system Ilias. Na stronie internetowej lub na platformie Ilias znajdują się informacje dotyczące między innymi programów studiów, planów studiów, sylabusów poszczególnych zajęć, rozkładów zajęć, oferty przedmiotów fakultatywnych”*.

Niestety, dostęp do powyższych informacji jest ograniczony jedynie dla studentów i pracowników (wymagane logowanie).

Wbrew danym zawartym w *Raporcie Samooceny*, na stronie internetowej Uczelni brak też podstawowych informacji w strukturze Wydziału Architektury, jego władzach, pracownikach (podana jest jedynie zbiorcza, alfabetyczna lista pracowników całej Uczelni).

Do kilkunastu pozycji przypisanych kilku autorom ograniczono także informacje dotyczące działalności naukowej pracowników Wydziału Architektury.

W sposób ciągły, jak się wydaje, zamieszczane są na niej natomiast inne bieżące informacje i ogłoszenia.

W Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia opisano szczegółowo procedurę działań doskonalących jakość kształcenia i mechanizmy naprawcze (procedura P-SSW-7-4). Procedura określa zakres, osoby odpowiedzialne, opis postępowania, a niezgodności w funkcjonowaniu i dokumentach systemu mogą zostać stwierdzone w wyniku:

- przeprowadzonych audytów
- monitorowania procesów
- zgłoszenia przez pracownika
- badania satysfakcji studentów/absolwentów/ pracodawców.

Koordinator do spraw KJK ewidencjonuje zgłoszenia i opracowuje tryb i zakres działań doskonalących oraz przedstawia go do akceptacji Dziekanowi. Koordynator ocenia również skuteczność wdrożonych działań doskonalących i ewentualnie podejmuje dalsze działania.

Za realizację działań doskonalących odpowiada Dziekan.

Mimo przejrzystej procedury naprawczej dotyczącej efektywności jakości kształcenia jego skuteczność w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia jest niewystarczająca, na co wskazują błędy i uchybienia wykazane szczegółowo w punkcie 3.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian prowadzone jest wieloraki sposób.

Informację na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę jej dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje. Informacje o efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, a także wszelkich sprawach organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Uczelni, studenci mogą uzyskać w Internecie, na stronie głównej uczelni.

Pracownicy dydaktyczni poddawani są procedurze „oceny okresowej”. Jej elementami są hospitacje, ocena osiągnięć naukowych oraz wyniki badania ankietowego dydaktyki. Na początku każdego roku przygotowany jest ramowy plan przeprowadzania hospitacji, zawierający przedmioty, nazwiska hospitowanych i hospitujących. Każdy pracownik hospitowany jest przynajmniej raz na dwa lata; w przypadku uzyskania oceny negatywnej, po roku. Hospitujący sporządza protokół z hospitacji, po czym przekazuje go kierownikowi jednostki, który go opracowuje i sporządza raport przekazany następnie Dziekanowi.

Uwagę zwraca fakt, że protokół hospitacji, który stanowi załącznik do procedury, zawiera jedynie miejsce (p. 7) na sumaryczną, opisową merytoryczną ocenę odnoszącą się do zajęć (głównie ich tematyki), nie wymagając natomiast oceny sposobu prowadzenia zajęć przez prowadzącego.

Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitowanemu protokołu i do omówienia z nim wniosków z hospitacji. Dostęp do danych znajdujących się w wypełnionych ankietach ma dziekan i osoby przez niego upoważnione do opracowania wyników ankiet. Dziekan uwzględnia wnioski z ankiety oceny prowadzącego zajęcia w okresowej ocenie pracowników, w polityce kadrowej oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych.

Narzędziem służącym do zbierania opinii na temat efektów i jakości kształcenia są także badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów. Anonimowa ankietyzacja zajęć po każdym cyklu przeprowadzonych zajęć (ostatni tydzień zajęć, przy nieobecności prowadzącego). Obejmuje ona (jej wzór zawarty został w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia, w procedurze „*arkusz ankiety dotyczącej oceny nauczycieli akademickich*”; obejmuje on także ocenę pracy dziekanatu oraz biblioteki). W arkuszu dotyczącym oceny poszczególnych wykładowców zawarto jedynie trzy ogólnie zredagowane punkty, z możliwością oceny każdego w skali 2-5 + N - nie mam zdania: 1. dotyczy oceny tego, czy zajęcia są „ciekawe i urozmaicone”, 2. czy prowadzone są „w sposób zrozumiały”, 3. czy panuje na nich „właściwa atmosfera sprzyjająca uczeniu się”.

W ankiecie brak pytań o poziom merytoryczny, o przydatność, aktualność, o miejsce przedmiotu w programie studiów, o walory prowadzącego, dostęp do konsultacji. Nie przewidziano także miejsca na inne, swobodnie redagowane uwagi, czy spostrzeżenia.

Dostęp do danych znajdujących się w wypełnionych ankietach ma Dziekan i osoby przez niego upoważnione do opracowania wyników ankiet. Dane są poufne i opracowywane poprzez procentowe zestawienia poszczególnych (trzech) ocen. Dziekan jest zobowiązany do poinformowania w ciągu miesiąca kierownika jednostki organizacyjnej (katedry, zakładu), w której przeprowadzone są zajęcia o wynikach ankietyzacji. Kierownik zobowiązany jest do poinformowania pracowników o wynikach ankietyzacji. Kierownik jednostki uwzględnia wnioski z ankiety w okresowej ocenie pracowników.

Sprawozdanie obejmujące wyniki opracowane w postaci zestawienia opracowanego dla poszczególnych jednostek organizacyjnych przedstawia dziekan na posiedzeniu rady wydziału oraz rektorowi. Sprawozdanie to obejmuje także wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji.

Procedura ankietowania milczy na temat konieczności uruchomienia procesów naprawczych, korygujących, dyscyplinujących (jeśli zaistnieje taka potrzeba).

Ocena nauczyciela akademickiego dokonywana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel jest zatrudniony. Kryteria o tryb dokonywania oceny nauczycieli akademickich są określone Zarządzeniem Rektora. Oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata. W ocenie brane są pod uwagę w szczególności osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Oceny dokonuje się na „formularzu oceny pracowników dydaktycznych”, stanowiącym zał. do procedury zawartej w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia. Oceny nauczycieli akademickich dokonuje powołana przez Rektora komisja oceniająca pracowników. Rektor przedstawia sprawozdanie z okresowej oceny pracowników na posiedzeniu Senatu. Wyniki oceny służą realizacji polityki kadrowej.

2). w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian prowadzone jest wielotorowo.

Informację na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę jej dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje. Informacje o efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, a także wszelkich sprawach organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Uczelni, studenci mogą uzyskać w Internecie, na stronie głównej uczelni.

System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia. Ankiety są przeprowadzane anonimowo oraz są poufne.

Badania dotyczące zbierania opinii na temat celów, efektów i jakości kształcenia w SSW wśród interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych zawarte są w procedurze zawartej w *Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia*. Interesariusze wewnętrzni uczestniczący w kształtowaniu procesu kształcenia to studenci kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* oraz zagraniczni studenci, realizujący część studiów w ramach programu Erasmus (dotąd 1 student), pracownicy Wydziału, Wydziałowa Komisja Programowa, Rektor i Senat SSW w Sopocie. Szczególną rolę w tym względzie odgrywają pracownicy Wydziału będący w większości czynnymi zawodowo architektami, urbanistami oraz konstruktorami budowlanymi, prowadzący własne pracownie projektowe i rozumiejący aktualne wymagania rynku pracy oraz trendy rozwojowe w zakresie swoich dyscyplin naukowych. Wiąże się to głównie z dopasowaniem tematów prac projektowych i dyplomowych do potrzeb regionu. Prowadzą oni często równoległe zajęcia dydaktyczne na uczelniach akademickich kształcących na kierunku *architektura* (Politechnika Gdańska – studia I i II stopnia).

Osobami odpowiedzialnymi za wykonanie działań objętych tą procedurą jest Dziekan wydziału oraz kierownik działu kształcenia. Pracownicy dydaktyczni poddawani są procedurze „oceny okresowej”. Jej elementami są hospitacje, ocena osiągnięć naukowych oraz wyniki badania ankietowego dydaktyki. Na początku każdego roku przygotowany jest ramowy plan przeprowadzania hospitacji, zawierający przedmioty, nazwiska hospitowanych i hospitujących. Każdy pracownik hospitowany jest przynajmniej raz na dwa lata; w przypadku uzyskania oceny negatywnej, po roku. Hospitujący sporządza protokół z hospitacji, po czym przekazuje go kierownikowi jednostki, który go opracowuje i sporządza raport przekazany następnie Dziekanowi.

Uwagę zwraca fakt, że protokół hospitacji, który stanowi załącznik do procedury, zawiera jedynie miejsce (p. 7) na sumaryczną, opisową merytoryczną ocenę odnoszącą się do zajęć (głównie ich tematyki), nie wymagają natomiast oceny sposobu prowadzenia zajęć przez prowadzącego.

Hospitujący jest zobowiązany do przedstawienia hospitowanemu protokołu i do omówienia z nim wniosków z hospitacji. Dostęp do danych znajdujących się w wypełnionych ankietach ma dziekan i

osoby przez niego upoważnione do opracowania wyników ankiet. Dziekan uwzględnia wnioski z ankiety oceny prowadzącego zajęcia w okresowej ocenie pracowników, w polityce kadrowej oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych.

Narzędziem służącym do zbierania opinii na temat efektów i jakości kształcenia są także badania ankietowe przeprowadzane wśród studentów. Anonimowa ankietyzacja zajęć po każdym cyklu przeprowadzonych zajęć (ostatni tydzień zajęć, przy nieobecności prowadzącego). Obejmuje ona (jej wzór zawarty został w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia, w procedurze „*arkusz ankiety dotyczącej oceny nauczycieli akademickich*”; obejmuje on także ocenę pracy dziekanatu oraz biblioteki). W arkuszu dotyczącym oceny poszczególnych wykładowców zawarto jedynie trzy ogólnie zredagowane punkty, z możliwością oceny każdego w skali 2-5 + N - nie mam zdania: 1. dotyczy oceny tego, czy zajęcia są „ciekawe i urozmaicone”, 2. czy prowadzone są „w sposób zrozumiały”, 3. czy panuje na nich „właściwa atmosfera sprzyjająca uczeniu się”.

W ankiecie brak pytań o poziom merytoryczny, o przydatność, aktualność, o miejsce przedmiotu w programie studiów, o walory prowadzącego, dostęp do konsultacji. Nie przewidziano także miejsca na inne, swobodniej redagowane uwagi, czy spostrzeżenia.

Dostęp do danych znajdujących się w wypełnionych ankietach ma Dziekan i osoby przez niego upoważnione do opracowania wyników ankiet. Dane są poufne i opracowywane poprzez procentowe zestawienia poszczególnych (trzech) ocen. Dziekan jest zobowiązany do poinformowania w ciągu miesiąca kierownika jednostki organizacyjnej (katedry, zakładu), w której przeprowadzone są zajęcia o wynikach ankietyzacji. Kierownik zobowiązany jest do poinformowania pracowników o wynikach ankietyzacji. Kierownik jednostki uwzględnia wnioski z ankiety w okresowej ocenie pracowników.

Sprawozdanie obejmujące wyniki opracowane w postaci zestawienia opracowanego dla poszczególnych jednostek organizacyjnych przedstawia dziekan na posiedzeniu rady wydziału oraz rektorowi. Sprawozdanie to obejmuje także wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji.

Procedura ankietowania milczy na temat konieczności uruchomienia procesów naprawczych, korygujących, dyscyplinujących (jeśli zaistnieje taka potrzeba).

Ocena nauczyciela akademickiego dokonywana jest nie rzadziej niż raz na dwa lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel jest zatrudniony. Kryteria o tryb dokonywania oceny nauczycieli akademickich są określone Zarządzeniem Rektora. Oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata. W ocenie brane są pod uwagę w szczególności osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Oceny dokonuje się na „formularzu oceny pracowników dydaktycznych”, stanowiącym zał. do procedury zawartej w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia. Oceny nauczycieli akademickich dokonuje powołana przez Rektora komisja oceniająca pracowników. Rektor przedstawia sprawozdanie z okresowej oceny pracowników na posiedzeniu Senatu. Wyniki oceny służą realizacji polityki kadrowej.

System informacyjny skierowany do środowiska studenckiego jest zadowalający. Studenci mogą odnaleźć niezbędne informacje dotyczące wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie

Ankietowanie absolwentów dokonywane jest za pomocą *Ankiety badania losów zawodowych absolwentów Sopotkiej Szkoły Wyższej*. Przeprowadzana jest ona co trzy i pięć lat po ukończeniu przez nich studiów. Ankietyzacja prowadzona jest w formie pisemnej, pocztą email. Za opracowanie wyników ankiety.

Ankiety przeznaczone dla pracodawców rozsyłane są do zakładów, o których istnieje wiedza, że pracują w nich absolwenci i do tych, w których studenci odbywają praktyki studenckie. Ankietyzacja prowadzona jest w formie pisemnej na odpowiednich formularzach.

Za opracowanie otrzymanych wyników obu ww. ankiet odpowiada Dziekan lub osoba przez niego upoważniona. Dziekan przedstawia sprawozdania z przeprowadzonej ankietyzacji oraz wpływające z niej wnioski na posiedzeniu Rady Wydziału.

Jak zapewniono podczas wizytacji zagadnienia związane z dostosowaniem programów kształcenia do potrzeb rynku pracy omawia się podczas organizowanych w uczelni spotkań z przedstawicielami środowiska architektonicznego oraz przedsiębiorców (np. Pomorska Okręgowa Izba Architektów, Gdański Klaster Budowlany, trójmiejskie pracownie architektoniczne, itd.). Pomimo zapewnień Wydziału o szerokim uczestnictwie interesariuszy zewnętrznych w procesie konsultacji i opiniowania programu kształcenia, brak jest formalnego potwierdzenia tego. Na Wydziale (także na Uczelni) nie działa formalnie powołany Konwent, którego ewentualne opinie mogłyby być podstawą dokonywanego doskonalenia programów kształcenia, rzeczywistego uwzględniania potrzeb pracodawców i dostosowania tych programów do potrzeb rynku pracy. Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie kształtowania koncepcji kształcenia ocenia się więc jako szeroki, choć niezinstytucjonalizowany.

Udział studentów wizytowanego kierunku w procesie zapewnienia jakości kształcenia należy określić jako znaczący. Przedstawiciele studentów zasiadają w Radzie Wydziału i stanowią 20% składu Rady (w wymiarze zgodnym z art. 67 ust. 4 *Ustawy*). Studenci są reprezentowani odpowiednio w Senacie, zgodnie z art. 61 ust. 3 *Ustawy*.

Jeśli chodzi o udział w gremiach zajmujących się jakością kształcenia, studenci są reprezentowani w sposób niepełny. Studenci mają zapewniony udział w Komisji ds. Planów i Programów. Brak jest jednak przedstawiciela studentów w Komisji ds. Zapewnienia JK – powołanej *Zarządzeniem nr 74/2012 z dnia 10.12.2012r.*

Podstawowym badaniem opinii studentów jest ankieta oceny nauczycieli akademickich. Przedstawioną procedurę ankietyzacji zajęć dydaktycznych należy ocenić jako odpowiednią.

Ankietyzacja zajęć dydaktycznych ma charakter cykliczny i powszechny. Studenci uczestniczą w badaniu po każdym semestrze. Ankieta ma formę papierową – studenci wypełniają ją na ostatnich zajęciach. Dzięki temu frekwencja wynosi zawsze około 80% studentów kierunku, co jest wynikiem bardzo dobrym.

Wyniki ankietyzacji przedstawiane są przez Dziekana w formie sprawozdania na Radzie Wydziału, przedstawiciele studenckcy mają do nich nieograniczony wgląd.

Kwestionariusz ankiety oceny zajęć dydaktycznych został skonstruowany w sposób właściwy. Studenci w skali od 2 do 5 (z możliwością N – nie mam zdania) oceniają poszczególne aspekty prowadzenia zajęć. Mają również możliwość wpisania uwag dodatkowych, z której skrzętnie korzystają. Jednocześnie w tej samej ankiecie znalazło się miejsce, gdzie studenci mogą ocenić funkcjonowanie biblioteki i dziekanatu, co należy ocenić jednoznacznie pozytywnie.

Komentarz:

- *Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji;*
- *ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia a także oczekiwań rynku pracy. Ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia;*
- *ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian;*
- *ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Ocena stopnia zainteresowania studentów jakością kształcenia i ich wpływu na tę jakość. Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kole-*

gialnych uczelni/ jednostki oraz przedstawicielei Parlamentu Studentów RP w procesie optymalizacji osiąganych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy;

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeżeli były sformułowane poprzednio, ocenić dokonane zmiany i ich efekty;
- w przypadku dokonania oceny kierunku/akredytacji jednostki przez zagraniczną instytucję akredytacyjną – należy przedstawić stanowisko w sprawie wykorzystania wyników tej oceny w podnoszeniu jakości kształcenia.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+/-	+	+		+/-	+
umiejętności	+/-	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³.....w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1.

Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów

2.

W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni.

Studenci Jednostki są w sposób niepełny reprezentowani w strukturze SZJK na poziomie Wydziału i Jednostki. ZO sugeruje uzupełnienie składu Komisji ds. Jakości Kształcenia, by zmienić ten stan rzeczy. Ankietyzacja zajęć dydaktycznych przeprowadzana jest w sposób właściwy.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Stopień spełnienia kryterium
------	------------------------------

	Kryterium	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych ⁴	—				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Dokonana analiza Raportu Samooceny, dokumentów zgromadzonych na potrzeby wizytacji oraz dokumentów i informacji uzyskanych w jej trakcie, spotkań z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, studentami i wybranymi osobami odpowiadającymi kompetencyjnie za aspekty będące przedmiotem oceny oraz w wyniku przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, oceny wybranych losowo prac okresowych i dyplomowych pozwalają stwierdzić, że:

1/ Pomimo, że występuje pełna zgodność misji, wizji i strategii rozwoju Uczelni i Wydziału, to koncepcja kształcenia nawiązuje jednak do tych dokumentów w sposób niepełny. Zakładane dostosowanie kierunku studiów do profilu praktycznego, pomimo deklaracji Wydziału oraz licznych opinii i sugestii interesariuszy, nie zostało przez Uczelnię podjęte. Rozwój kierunku na tym Wydziale powinien być związany z jego przeprofilowaniem.

⁴ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

2/ Zespół Oceniający stwierdził ogólną zgodność założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji i standardami kształcenia. Kierunkowe efekty kształcenia sformułowano w miarę jasny i zrozumiały sposób. Można je zweryfikować na podstawie efektów przedmiotowych/modułowych.

System oceny efektów kształcenia umożliwia w większości weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Brak macierzy powiązań między przedmiotowymi a kierunkowymi efektami kształcenia uniemożliwia pełną identyfikację możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów zorientowany jest częściowo na proces uczenia się. Niejednokrotnie wymagania nie są w pełni wystandaryzowane.

Niewielka wybieralność przedmiotów nie daje możliwości obrania indywidualnej ścieżki kształcenia i elastycznego kształtowania programu.

Stwierdzono liczne uchybienia w pracach etapowych i dyplomowych. Korekty wymagają przede wszystkim procedury związane z procesem dyplomowania. Zaleca się zdecydowane podniesienie poziomu prac, dążąc do zintensyfikowania metodycznych działań na seminariach, w ścisłym powiązaniu z inżynierską praktyką projektową.

3/ Polityka Uczelni zmierza do stabilizacji kadry naukowo-dydaktycznej. Liczba pracowników i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji programu kształcenia. Zajęcia realizowane są przez nauczycieli legitymujących się dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym, adekwatnym do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Do minimum kadrowego zaliczono wszystkie zgłoszone osoby. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne tych osób są adekwatne

Defektem formalnym jest brak jednoznacznego przyporządkowania kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku. Pomimo, że wskazano je w *Raporcie Samooceny*, to winno to być usankcjonowane stosowną Uchwałą Senatu Uczelni. Zaleca się usunięcie tego defektu.

4/ Uczelnia dysponuje bazą dydaktyczną umożliwiającą realizację zakładanych efektów kształcenia. Należy jednak w pełni dostosować ją do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Zasady i procedury rekrutacji są ogólnie właściwe. Powinny one jednak uwzględniać wskaźnik rekrutacyjny. W zakresie wymiany międzynarodowej warunki stworzone przez Uczelnię są odpowiednie, a mobilność studentów jest zagwarantowana, choć ograniczona. Podstawowym problemem jest niewielka oferta prowadzonych na Wydziale kursów w języku angielskim. System opieki naukowej, materialnej i dydaktycznej sprzyja odpowiedniemu rozwojowi studentów. System ten nie jest jednak w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

5/ Jednostka wypracowała dość przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia. Wyniki tej oceny stanowią podstawę zmian i doskonalenia programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów. W procesie budowy kultury jakości kształcenia uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni, choć postulowane przez nich systemowe zmiany, związane z przeorientowaniem na praktyczny profil studiów, nie są realizowane. Brakuje bezpośrednio, zinstytucjonalizowanego, trwałego i permanentnego ich udziału w tym procesie. Postuluje się, aby na Wydziale powołać Konwent, którego ewentualne opinie mogłyby być podstawą do doskonalenia jakości kształcenia na tym kierunku.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz, członek PKA

Sopocka Szkoła Wyższa realizuje kształcenie na kierunku *architektura i urbanistyka* o profilu ogólnoakademickim. Program studiów jest w swojej koncepcji zorientowany na profil praktyczny. Dodatkowo znaczna część osób zgłoszonych do minimum kadrowego posiada kwali-

fikacje praktyczne uzyskane w pracy poza Uczelnią. Pomimo deklaracji Uczelni i opinii środowisk pracodawców, sugerujących celowość przekształcenia profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny, gdyż to absolwentów o takich kwalifikacjach – ich zdaniem – poszukuje się głównie na rynku pracy — tego nie uczyniono.

Zapis intencji i deklaracji rozmija się z realizowaną koncepcją kształcenia.

2. Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie kształtowania i doskonalenia koncepcji kształcenia. Dokonuje się to jednak w stopniu niepełnym. Brakuje ich bezpośredniego, zinstytucjonalizowanego, trwałego i permanentnego udziału w tym procesie. Brakuje też wśród nich przedstawicieli reprezentatywnych środowisk stowarzyszeniowych i zawodowych architektów i urbanistów, najbardziej kompetentnych w sprawach edukacji architektonicznej. Udział studentów w pracach nad koncepcją kształcenia należy ocenić jako niską.

3. Oferta programowa Uczelni nie jest kompletna. Efekty modułowe, formy zajęć i metody dydaktyczne nie tworzą do końca spójnej całości. Korekty wymagają niektóre treści programowe. Usystematyzowania wymaga też forma, słownictwo i metodyka ekspozycji tych treści.

We wszystkich kartach przedmiotów brak jest macierzy powiązań między efektami szczegółowymi kształcenia a efektami kierunkowymi, co uniemożliwia pełną identyfikację możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów zorientowany jest częściowo na proces uczenia się. Niejednokrotnie wymagania nie są w pełni wystandaryzowane.

Moduły dotyczące projektowania architektonicznego (np. „Moduł 6”, „Moduł 7”, „Moduł 8”) mają niejasną strukturę przedmiotów i metodę ich powiązań w grupę. Wystąpiły przypadki niewłaściwego określenia metod weryfikacji efektów kształcenia, błędne przypisywanie efektów kształcenia z zakresu wiedzy jako umiejętności i na odwrót, braki i zbyt duża lakoniczność opisu treści przedmiotów oraz jej powtórzenia, nieaktualność pozycji literaturowych etc.

4. Stwierdzono uchybienia w pracach etapowych i dyplomowych oraz w procedurach dyplomowania. Problemem jest rozdział dyplomantów pomiędzy promotorów, nadmierne przeciążenie niektórych z nich ilością dyplomantów, przypadki zawyżania ocen na egzaminie. Częściowo zawodzi przyjęty system weryfikacji efektów kształcenia.

Odnotowano kilka zastrzeżeń merytorycznych do wybranych losowo prac. Niektóre z nich nie podejmowały i nie rozwiązywały istotnych aspektów badawczych i projektowych, stanowiących o twórczym, samodzielnym wkładzie autora w rozwiązanie jakiegoś znaczącego problemu inżynierskiego, niezbędnego do ujawnienia integralności efektów wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Brakowało w nich części badawczej, analityczno-porównawczej, stanowiących kanwę do decyzji projektowych. Zdarzały się prace odwórcze, bez własnego, kreatywnego wkładu intelektualnego studenta. W kilku pracach brakowało prawidłowej struktury i wyraźnie sformułowanych założeń metodologicznych. Pisemne części prac dyplomowych nie sprawdzane są w systemie antyplagiatowym.

Świadczy to o brakach w metodyce nauczania i skutkuje niespełnieniem niektórych efektów kształcenia związanych z kompetencjami inżynierskimi, w szczególności w zakresie umiejętności, takich jak np.: InzA_U01, InzA_U02, InzA_U03, InzA_U05, InzA_U07, InzA_U08.

5. Stwierdzono brak jednoznacznego przyporządkowania kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia*. Powinno to być usankcjonowane stosowną Uchwałą Senatu Uczelni. Przyporządkowanie to jest bowiem ściśle powiązane

z ofertą programową kształcenia na tym kierunku i wpływa na zapewnienie adekwatnej do niej kadry nauczającej, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe.

6. Uczelnia dysponuje bazą dydaktyczną umożliwiającą realizację zakładanych efektów kształcenia w stopniu znaczącym. Jest ona nie w pełni dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Biblioteka wymaga powiększenia zasobów księgozbioru w niezbędną do kształcenia literaturę przedmiotu.

Rektor Sopotckiej Szkoły Wyższej w Sopocie ustosunkowała się do *Raportu z wizytacji* w piśmie z dnia 6 sierpnia 2015r. w sposób następujący:

1. Kryterium.

Uczelnia przygotowuje się do zmiany profilu kształcenia na praktyczny, która ma nastąpić w 2016r. Proces ten – jak stwierdzono – wymaga czasu i przygotowania. Zadeklarowano doraźne dokonanie zmian programowych, zgodnie z sugestią ZO, przenosząc część przedmiotów dotychczas prowadzonych na studiach I stopnia na nowopowstałe studia II stopnia (o profilu praktycznym). Od roku akad. 2015/2016 zostanie sformalizowany sposób udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w Komisji Programowej kierunku *architektura / architektura i urbanistyka*. Zadeklarowano, że Komisja stanie się elementem struktury Konwentu Interesariuszy SSW przy Rektorze.

2. Kryterium.

Zgodnie z sugestią ZO Uczelnia opracowała, obowiązujący od 1.10.2015r., nowy wzór karty przedmiotu, z uwzględnieniem powiązań pomiędzy kierunkowymi a szczegółowymi efektami kształcenia. Wprowadza on ponadto nową metodę obliczania oceny końcowej / podsumowującej, wystawianej z ocen formujących-częstkowych. Zadeklarowano opracowanie nowych procedur procesu dyplomowania. Od roku akad. 2015/2016 zostanie wprowadzony system antyplagiatowy.

3. Kryterium.

W związku z tym, że kierunek zostanie przeprofilowany z profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny, zgodnie z sugestiami ZO, zostanie skorygowany plan i program studiów, z uwzględnieniem nowopowstałego na tym kierunku kształcenia II stopnia (o profilu praktycznym). Poprawione też zostaną sylabusy poszczególnych przedmiotów.

4. Kryterium.

Pomimo powołania się na stosowną Uchwałę Nr 2 Senatu Sopotckiej Szkoły Wyższej z dnia 4.02.2014r. i informacji w niej zawartej, że poprzednie dane zgłoszone do systemu Polon zostały wprowadzone błędnie – odpowiedź na *Raport z wizytacji* i jej załącznik nr 4 nie zawierają niestety informacji o dokonanej zmianie przyporządkowania kierunku *architektura i urbanistyka* do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych.

7. Kryterium.

Uczelnia zadeklarowała podjęcie starań prowadzących do zwiększenia wymiany w ramach ERASMUS+ poprzez poszerzenie oferty zajęć prowadzonych w języku angielskim.

8. Kryterium.

W celu zwiększenia reprezentatywności Komisji Programowej Uczelnia zadeklarowała poszerzenie jej składu, zgodnie z sugestią ZO. Zostanie rozbudowana karta hospitacyjna, w celu oceny sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela.

W wyniku udzielenia odpowiedzi na *Raport z wizytacji* ZO PKA, wobec złożonych deklaracji oraz już poczynionych działań naprawczych, zdecydowano o podwyższeniu oceny w kryterium 2 i kryterium 3 na ocenę w pełni z zaleceniami, koniecznymi do wykonania przez Uczelnię w trakcie zaplanowanych zmian w programie kształcenia, związanych ze zmianą profilu kształcenia z ogólnoakademickiego na praktyczny. Ze względu na to, że efekty

deklarowanych zmian będzie można ocenić dopiero po pewnym czasie — należy tego dokonać podczas następnej wizytacji PKA.

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżnia- jąco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedo- statecznie
2	cele i efekty kształ- cenia oraz system ich weryfikacji		X*			
3	program studiów		X*			

(*) – z zaleceniami